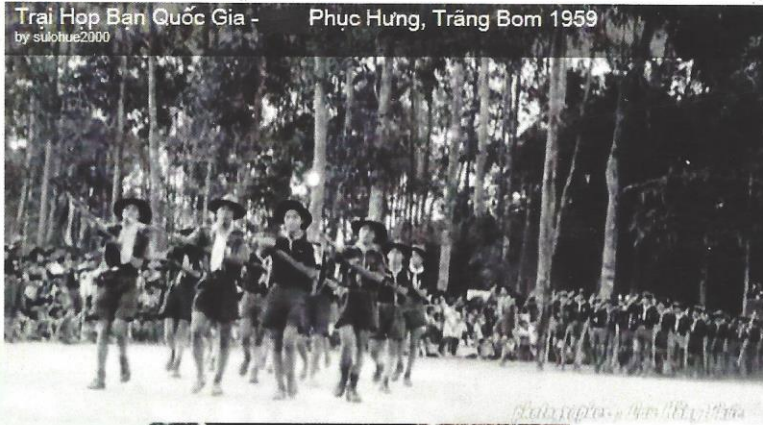

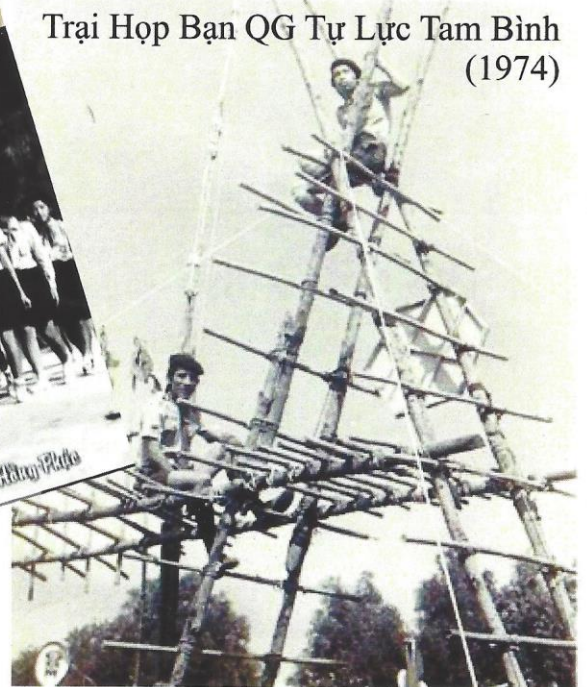
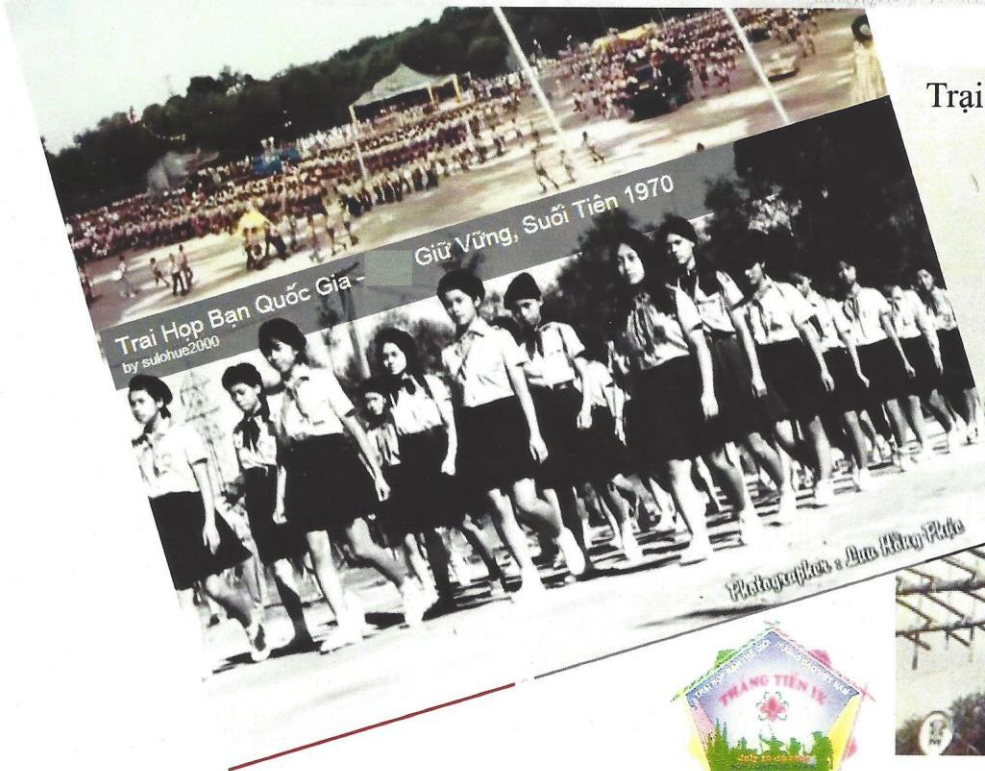

LIÊN LẠC

TIẾNG NÓI CỦA HƯƠNG ĐẠO TRƯỜNG NIÊN

Trại Họp Bạn QG Tự Lực Tam Bình (1974)

LIÊN LẠC
Bộ mới số 5

Một số đơn vị tham dự lễ chào cờ đầu năm 2012 tại Nam California

Đôi lời gửi quý trưởng về ý nghĩa của hình bìa

Một số hình ảnh tượng trưng HĐVN qua bao thăng trầm, từ các trại Hợp Bạn QG Phục Hưng (Trảng Bòm, 1959), Giữ Vững (Suối Tiên, 1970), Tự Lực (Tam Bình, 1974), tới Thăng Tiến 9 (King City, CA, 2009) được ghi lại trên trang bìa số báo này.

Sau năm 1975 tại hải ngoại, 9 trại Thăng Tiến của HĐVN trên thế giới đã được tổ chức tại các quốc gia Pháp, Canada, Úc, Hoa Kỳ, chứng tỏ phong trào HĐ Việt Nam tại hải ngoại càng ngày càng lớn mạnh, Anh chị em trại sinh của các trại trước 1975 nay đã cao tuổi, những khuôn mặt đã mang nhiều nếp nhăn, tóc đã bạc, nhưng tinh thần HĐVN vẫn nóng bỏng trong huyết quản, tiếp tục tham dự các sinh hoạt HĐ trong các đơn vị HĐVN, tại các trại hợp bạn lớn nhỏ tại nhiều quốc gia trên thế giới. Tại trại Thăng Tiến 9 năm 2009, các trưởng niên sau khi tham dự Đại Hội Đồng đã chụp chung tấm hình in nơi cuối trang bìa đa số đã là các trại sinh của các trại QG trên. Tinh thần đó đã thúc đẩy chúng ta nối vòng tay lớn qua tổ chức HĐ Trưởng Niên.

Thân ái bắt tay trái quý trưởng

Liên Lạc

LIÊN LẠC BỘ MỚI SỐ 5

Chủ Nhiệm

Nguyễn Đình Tuấn

Biên tập & Điều hành

Trần Anh Tuấn

Lê Văn Tình

Bernard Nguyễn

Bùi Công Thắng

Tăng Thị Linh

Nguyễn Trung Tường

cộng tác trong số này:

Lê anh Dũng, Trần trung Hợp,
Nguyễn mạnh Kym, Kathy Trần,
Châu văn Lộc, Nguyễn trung Nam,
Nguyễn văn Nụ, Trịnh mỹ Phương,
Nguyễn cao Thái, Đỗ quý Toàn,
Minh Trang, Lê minh Triết,
Trần anh Tuấn, Nguyễn đình Tuấn,
Nhữ văn Trí, Nguyễn ngọc Uân

Bài vở xin gửi về

Trần anh Tuấn

att411@comcast.net

Chi phiếu xin trả cho

Báo Liên Lạc

71 Goldenrain Dr.
San Jose, CA 95111

Mục Lục

NHÂN VẬT HƯỚNG ĐẠO

Trưởng Nguyễn thị Đáp 1
Trưởng Linh Mục Nguyễn mạnh Tân 2

VĂN HÓA

Ngôn ngữ tạo thành dân tộc 4
Mua lấy miệng cười 7

KÝ ỨC

Kỷ niệm trại Tam Bình 10
Nợ tình một món trứng chiên 13

SINH HOẠT TRƯỞNG NIÊN

Về quê thăm bạn 15
Làng Bách Hợp Lyon, Fance 14
Gia đình Bách Hợp Nam California 17

SINH HOẠT HƯỚNG ĐẠO

Chào cờ đầu năm Nam California 18
Lễ trao đẳng cấp Đại Bàng, Virginia 19
Lịch sử Đạo Ninh Hòa 20
Trại Bách hợp 18 & 25 năm tại Frankfurt, Đức 22
Liên Đoàn Nữ HĐ Việt Nữ, San Jose tại Trại 100 năm Nữ HĐHK 24

THÔNG TIN LIÊN LẠC

Nổi dậy liên lạc 26
Hộp thư TAT 27

CÁC MỤC THƯỜNG XUYÊN

■ Phân ưu - 25 ■ Củi cho lửa trại - 6 ■ Đố vui - 21 ■ Nhạc HĐ - 8

Tiểu Sử Trưởng Nguyễn Thị Đáp Cựu Tổng Ủy Viên Hội Nữ HDVN

Trưởng Đáp sinh ngày 6 tháng 2 năm 1927 tại Hà Nội. Là con gái trưởng của cựu vô địch đua xe đạp Bắc Kỳ vào thời Pháp thuộc, Nguyễn Văn Cháp, còn gọi là cua-rơ Bông, Trưởng hấp thụ nền giáo dục thời Pháp thuộc. Từ thừa niên thiếu, Trưởng Đáp đã tham gia phong trào hướng đạo và gắn bó với phong trào này suốt cả cuộc đời. Cũng chính trong các sinh hoạt hướng đạo Trưởng đã gặp gỡ và kết nghĩa trăm năm với trưởng Đỗ Văn Ninh vào ngày mùng 4 tháng 1 năm 1949.

Năm 1954, vì hoàn cảnh lịch sử của đất nước, Trưởng cùng gia đình di cư vào miền Nam. Mặc dù vừa bắt đầu cuộc sống mới ở miền Nam, và đầu cuộc sống chất chồng những lo toan, Trưởng đã lại hăng say tham gia Hướng Đạo ở miền Nam. Trưởng là một trong những nhân tố tiên phong gây dựng nên phong trào Nữ HDVN. Trưởng cũng là một trong số rất ít trưởng nữ đạt được ALT bằng rừng giai đoạn này.

Trưởng tham gia hầu hết những trại họp bạn toàn quốc và góp phần tổ chức rất nhiều trại huấn luyện cho thanh thiếu niên hậu sinh tại các trại trường. Bên cạnh công hiến thời gian và tâm huyết cho phong trào Hướng

Đạo, Trưởng cũng làm tròn bổn phận của một người Công giáo. Trưởng đã tham gia và khấn hứa trong hội dòng ba Đa-minh từ những năm Trưởng vừa vào tuổi trung niên.

Từ tháng Tư năm 1975, phong trào hướng đạo VN bị chính quyền Cộng Sản Việt Nam giải tán. Trưởng sống với một nhiệm vụ khác, là người nội trợ của gia đình. Hấp thụ tinh thần hướng đạo, Trưởng đã luôn luôn leo lái gia đình vượt qua những giai đoạn khó khăn nhất của cuộc sống vì hoàn cảnh lịch sử đất nước. Với chín người con, có những lúc tưởng chừng khó có thể sống còn, Trưởng đã cùng chồng vượt qua trăm ngàn thử thách. Với khả năng ứng phó trong giai đoạn kinh tế khó khăn vào cuối thập niên 70 đầu thập niên 80, Trưởng thành lập tổ may mặc để mang lại lợi tức cho gia đình và cũng là để tạo công ăn việc làm cho bà con xóm giềng. Có những lúc, tổ may có tới 40 thợ.

Năm 1993, một lần nữa, Trưởng lại di cư. Lần di cư này, Trưởng di cư tới nửa kia của địa cầu. Trưởng cùng Trưởng Ninh và con út định cư ở tiểu bang Virginia rồi California. Nơi quê người, phong trào HDVN đã được gây dựng bởi những trưởng hướng đạo Việt Nam. Trưởng lại hăng say tham gia Phong Trào mặc dầu Trưởng đã ở tuổi thất tuần. Trưởng đã giúp huấn luyện và cố vấn cho nhiều đoàn hướng đạo ở Virginia và California. Trưởng đã được vinh tặng huân chương cao quý nhất của phong trào hướng đạo Việt Nam tại hải ngoại, đó là Bắc Đẩu Bội Tinh. Và Trưởng cũng tham gia sinh hoạt của dòng ba Đa-minh rất đều đặn.

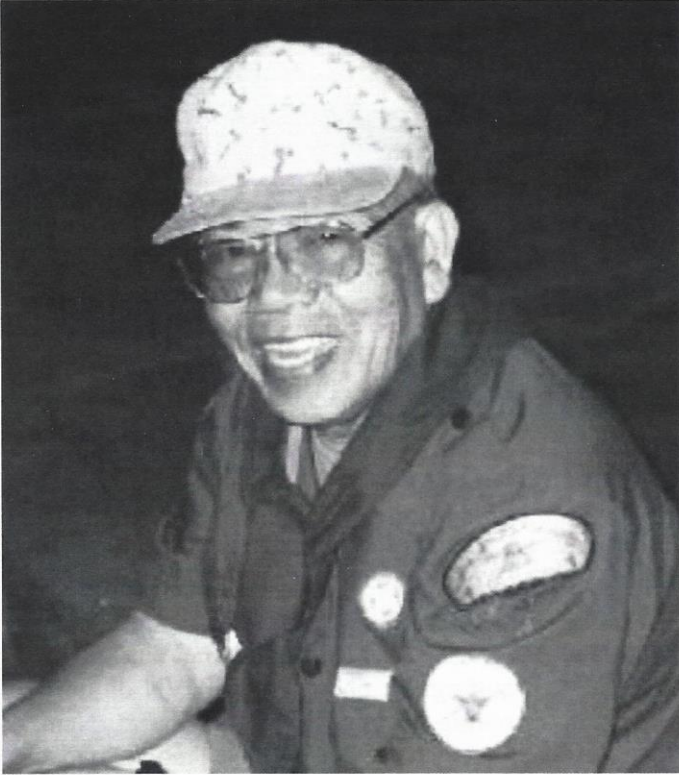
Mùa xuân 2009, Trưởng lại di cư một lần nữa. Lần di cư này là lá rụng về cội. Trưởng đã cùng Trưởng Ninh trở lại quê hương, nơi hơn nửa số con của hai Trưởng đang sinh sống. Trưởng đã trở lại sống ở ngôi nhà thân thương của mình, nơi Trưởng đã trải qua rất nhiều thăng trầm với chồng con, với phong trào HDVN mà Trưởng đã gắn bó suốt cả cuộc đời như là một trưởng niên gương mẫu.

Sáng thứ ba, ngày 24 tháng tư năm 2012, vào lúc 6:15 sáng, sau hơn 85 năm được Chúa gọi đến thế gian để bay từ Bắc vào Nam, từ lục địa Á Châu đến Mỹ Châu, ALT Hải Điều Lý Luận đã lìa rường, thực hiện cuộc lữ hành cuối cùng của Trưởng.

Cát bụi đã trở về cùng cát bụi. Linh hồn Maria Nguyễn Thị Đáp trở về nhà Chúa để định cư vĩnh viễn trong niềm tiếc thương của các con, các cháu, các chất cùng tất cả thân bằng quyến thuộc và anh chị em Hướng Đạo Việt Nam khắp nơi.

Trưởng Trâu kiên-nhẫn Nguyễn Mạnh Tân

“Lúc khoẻ mạnh cũng như lúc đau yếu, luôn là HĐ”

Trưởng Nguyễn Mạnh Tân là một Linh mục Công giáo, với tên dòng là Étienne, tu sĩ dòng Anh em hèn mọn (Ordre des Frères Mineurs, viết tắt là OFM), tức dòng Thánh Phanxicô hiện thuộc tỉnh dòng St Barbara và hưu dưỡng tại San Jose, CA. Trong đời Linh mục, anh chị em HĐVN luôn nhận ra trưởng Tân là một huynh trưởng đạo đức, khiêm nhường, và hòa đồng vui vẻ.

Trưởng Nguyễn Mạnh Tân sinh năm 1930 tại Nghệ An, theo thân phụ vào làm việc tại vùng Thừa Thiên. Trưởng gia nhập Hướng đạo từ một sói con lúc 7 tuổi, lên thiếu sinh và tuyên hứa lúc 11 tuổi tại Huế.

Nhập dòng Phanxicô tại Thanh hóa vào năm 1943 và trở thành linh mục ngày 29-6-1959 tại nhà thờ Chánh toà Sacré Coeur, Paris, Pháp quốc. Thời gian du học tại Âu châu (1958–1964), trưởng Tân gia nhập, dự trại huấn luyện và sinh hoạt với các đơn vị thuộc hội HĐ Pháp, Đức

trong nhiệm vụ trưởng và tuyên úy HĐ. Trưởng có bằng cử nhân luật dân sự và tiến sĩ Giáo luật.

Trở về Việt Nam năm 1964, trưởng Tân tái sinh hoạt với HĐVN, thành lập Liên đoàn Hoành Sơn, với 3 đơn vị Thiếu, Kha, Tráng tại chủng viện Phanxicô, Thủ Đức. Sau đó, theo nhu cầu nhân sự và giáo vụ, trưởng Tân được chuyển đến nhiều địa phương như Nha Trang, Đà Lạt, Sài Gòn, rồi Cù Lao Giêng, Trà Vinh...

Đến nơi nào, Trưởng Tân tham gia và sinh hoạt ngay với các đoàn HĐ địa phương. Trước tháng 4/1975, Trưởng Tân là Phó đạo trưởng đạo An Giang, và là trưởng phụ tá huấn luyện (ADCC, ALT) Ngành Tráng thuộc toán huấn luyện vùng 4 do trưởng Nguyễn Xuân Long (DCC) làm trưởng Vùng.

Đặc biệt trong thời gian 1971-1975, khi làm cha sở nguyện đường Anton khu Cầu Muối và chợ Cầu Ông Lãnh, Tr. Tân đã thành lập Ban Xã Hội giúp các trẻ em đánh giày dụng cụ hành nghề, chu cấp quần áo, nơi tắm rửa và nghỉ đêm. Trưởng Tân cũng lập chương trình giúp đỡ các cô gái bụi đời học nghề may thêu, nấu ăn, sau đó tặng máy may, thêu và dụng cụ họ cần để kiếm sống lành mạnh, song song với việc học chữ quốc ngữ. Tr. Tân tổ chức các cô và các em theo đoàn đội HĐ, tránh thói xấu xã hội và sinh hoạt lành mạnh. Do đó tr. Tân còn có đặc danh là Đại ca “Tân Cầu Muối,” phục vụ các thanh thiếu niên bụi đời theo tinh thần khó nghèo của Thánh Phanxicô và tinh thần giúp ích phục vụ của Phong trào HĐ.

Năm 1981, vì gốc là cựu sĩ quan, tốt nghiệp khoá 2 sĩ quan trừ bị Thủ Đức, phục vụ trong quân đội Việt Nam Cộng Hoà từ năm 1952 đến năm 1957, và từng là cựu quận trưởng quân chính quận Kontum, nên để an toàn cho nhà dòng và cá nhân, trưởng Tân đã buộc phải xin phép Bề Trên và đành xa quê hương thân yêu.

Vượt biển sang Nam Dương năm 1982, Tr. Tân làm tuyên úy công giáo, đồng thời nhận làm tuyên úy HĐ cho đến lúc định cư tại San Francisco, California vào giữa năm 1983. Tới nơi định cư, ngài được đi học thêm Anh ngữ, nên cuối tuần tr. Tân xuống giúp phụng vụ cho giáo dân vùng San Jose, và tham gia hoạt động HĐ với tư cách tuyên úy công-giáo. Trong lúc quản nhiệm Trung Tâm Công Giáo tại San Jose, trưởng Tân cùng trưởng Trần văn Long thành lập Liên-đoàn Hướng Việt. Còn trong thời gian phục vụ giáo dân tại Norfolk, tiểu bang Virginia, trưởng Tân giới thiệu và lập một liên đoàn HĐVN tại đây.

Ngoài các trại đơn vị do trưởng Tân thành lập hay các trại Liên đoàn bạn tại San Jose, trưởng Tân còn tham gia huấn luyện khóa Tùng Nguyên 2 tại Gilwell Anh quốc và tham gia nhiều trại Thăng Tiến, họp bạn thế giới HĐVN do Hội Đồng Trung Ương HĐVN tổ chức. Tham dự các sinh hoạt HĐ, trưởng Tân luôn luôn mang đồng phục HĐ.

Những năm về hưu sau 2001, trưởng Tân sinh hoạt trong Làng Bách Hợp Hướng Đạo Trưởng Niên Bắc California. Làng cũng đã tổ chức cho trưởng Tân mừng 50 năm kỷ niệm ngày khấn dòng (1958–2008), ngày lễ mừng kim khánh Linh mục và thượng thọ năm 2010.

Cuối năm 2010, trưởng Tân bị nhiễm bệnh mất trí, nên được Bề Trên dòng Phanxicô cho dưỡng bệnh tại nhà hưu dưỡng linh mục tại San Francisco. Từ tháng 6 năm 2011 Trưởng được anh em cựu chủng sinh, học trò cũ của Trưởng đưa về hưu dưỡng tại Casa de la Rosa, đường

Alvin Road, San Jose, CA. Sau vài tháng tại đây, các cựu Phan sinh, giáo dân và anh chị em HĐ đến thăm thường xuyên nên bệnh đã thuyên giảm nhiều và khỏe mạnh hơn. Dù mất trí nhớ nhiều, nhưng khi đi chuyển đi bất cứ đâu, trưởng Tân luôn mang theo chiếc áo dòng Phanxicô và bộ đồng phục HĐ.

Thật đúng là Hường Đạo một ngày, Hường Đạo cả đời!

NGUYỄN MẠNH KYM

Anh em HĐTrN thăm trưởng Tân tại nhà hưu dưỡng: Tuấn, LM Tân, Kym và Long

Lễ khai mạc trại Cát Vàng 2, tại Ed Levin Park, City of Milpitas. Từ trái qua phải: Trưởng Nguyễn đình Tuấn, Trưởng Mai Liệu, Cựu Nguyễn như Cảnh (tuyên hứa tại trại năm cụ 87 tuổi, trưởng LM Nguyễn mạnh Tân (mặc quần cụt), và trưởng Nguyễn văn Hiệp nguyên đạo trưởng đạo Thủ Đò.

Trưởng Trang Thế Phương

Trưởng Trang Thế Phương là một Trưởng kỳ cựu của Đạo Phiên An vừa lìa rừng, từ giã cuộc chơi vào ngày 21 tháng 3 năm 2012 tại Montreal, Quebec, Canada. Trưởng Trang Thế Phương đã sinh hoạt HĐ với tư cách Liên Đoàn Trưởng của Liên Đoàn Sao Mai từ thời đạo Bến Nghé do Trưởng Nguyễn Hữu Trung làm Đạo trưởng sang thời trưởng Trần Thành Nhơn làm Đạo trưởng. Sau đó, Trưởng Trang Thế Phương là một trong các trưởng đã giúp hình thành Đạo Phiên An. Trong vai trò Cố vấn cho Đạo trưởng Phiên An kiêm Kha Trưởng Kha Đoàn Nguyễn Huệ (Kha đoàn đầu tiên của Đạo Phiên An), Trưởng Phương đã luôn luôn sát cánh với mọi sinh hoạt của Đạo và đã đóng góp rất nhiều cho sự phát triển của Đạo Phiên An.

Trưởng Trang Thế Phương có khăn quàng BM và BR và cũng là một Tráng sinh Lên Đường. Trưởng là một người rất hiền hòa luôn vui tươi dù gặp khó khăn nên rất được cảm tình của mọi người. Ngoài sinh hoạt HĐ Trưởng Phương còn là tay chơi vĩ cầm có hạng và nhiều HDS Phiên An đã được Trưởng Phương truyền dạy cách chơi cây “đàn cò” tây này.

Sói Trảm ngâm NGUYỄN MINH TRIẾT

Văn phòng Hường Đạo Trưởng Niên và báo Liên Lạc xin thành kính phân ưu cùng tang quyến trưởng Trang Thế Phương

Ngôn ngữ tạo thành dân tộc

Khi mới sang sống ở Québec, Canada, tôi thường gặp những người bản xứ hỏi: Người Việt Nam các anh có gì khác người Trung Hoa? Ở Canada có hai sắc dân chính Anh và Pháp, cho nên tôi tìm được một câu trả lời giản dị: Tiếng Việt Nam khác tiếng Trung Hoa cũng như tiếng Pháp nói khác tiếng Anh vậy. Người Việt chúng tôi nói “Cái nhà trắng” còn người Trung Hoa nói “Cái trắng nhà.” Giải thích như vậy họ hiểu ngay. Vì văn pháp tiếng Anh với tiếng Pháp cũng khác nhau theo cách tương tự. Người Québec hồi đó cũng đang gây phong trào bảo vệ tiếng mẹ đẻ, quốc hội đặt ra đạo luật số 101 chặn bót không cho tiếng Anh lan tràn, lấn át tiếng Pháp. Người Việt Nam đòi Bắc thuộc không có quyền làm ra những đạo luật bảo vệ tiếng Việt như dân Québec vào cuối thế kỷ 20. Chỉ có ý chí tự chủ và niềm tự hào về bản sắc dân tộc giúp tổ tiên chúng ta cưỡng lại, không để bị mất tiếng nói.

Các sử gia Việt Nam và người ngoại quốc khi nghiên cứu sử Việt đều công nhận một lý do khiến nước ta đứng vững không bị Hán hóa là vì giữ được tiếng nói. Mà nhiều dân nước khác cũng vậy, không khác gì người Việt; cho thấy ngôn ngữ đóng một vai trò quan trọng trong việc xây dựng dân tộc, giữ gìn bản sắc văn hóa và bảo vệ chủ quyền độc lập. Trước khi tìm hiểu vai trò của ngôn ngữ trong việc gìn giữ hồn tính dân tộc Việt Nam, chúng ta nên biết vai trò của ngôn ngữ trong việc thành hình của các dân tộc và quốc gia khác để thấy đây là một hiện tượng có thật và bình thường trong lịch sử loài người.

Tiếng nói đóng vai trò quan trọng trong xã hội loài người vì đó là một sợi dây nối kết không khác gì tình máu mủ, ruột thịt. Tiếng nói tạo ra một đường gianh giới phân biệt bên trong với bên ngoài, “phe ta” khác với “chúng nó.” Người Việt Nam ở Québec thường nhận xét là dân xứ này rất ngại tiếp xúc với người ngoại quốc. Đi chợ, tới quầy trả tiền thấy nét mặt các cô giữ “két” cứ khó đăm đăm. Nhưng mình chỉ cần bập bẹ mấy câu tiếng Pháp là bộ mặt họ thư giãn hẳn ra, nhìn mình với đôi mắt thân thiện ngay. Ngôn ngữ đưa những người xa lạ vào chung một cộng đồng.

Những người Việt đi sống ở nước ngoài hiểu thấm thía mối dây liên kết thâm sâu, bền chặt này. Khi tới một xứ lạ, giữa một đám đông nói nhiều thứ tiếng, nghe thấy ai nói tiếng Việt ở đâu đó; tự dưng chúng ta đã thấy gần gũi, thân thiện, muốn tìm tới làm quen ngay. Giáo sư Nguyễn Xuân Kỳ, một vị thầy cũ của tôi, kể chuyện lúc

còn trẻ ông đã lưu lạc sang Tàu trên đường đi làm cách mạng chống Pháp. Ông còn nhớ kỷ niệm một đoàn mấy người Việt Nam đang trò chuyện, gặp một người phụ nữ Tàu đứng bên đường. Người đàn bà này lắng nghe họ nói với nhau bằng tiếng Việt, rồi rớt nước mắt. Bà thú nhận chỉ nghe tiếng nói của mấy người này mà xúc động nôn nao; hình như thời còn rất nhỏ bà đã nghe thứ tiếng này rồi, bây giờ chỉ còn giữ lại kỷ niệm của những âm thanh. Giáo sư Nguyễn Xuân Kỳ đoán rằng chắc bà này là một trong những trẻ em Việt Nam thời xưa bị “thô phi” bắt cóc đem qua biên giới bán cho những gia đình hiếm muộn. Sau cả một đời nói tiếng nói mới, bà vẫn còn giữ trong đầu những âm thanh của tiếng mẹ đẻ, nghe lọt mấy câu là không cầm được giọt lệ.

Chia sẻ tiếng nói là một hành động tự nhiên tạo ra mối ràng buộc thâm sâu trong đời sống một xã hội; cho nên người ta yêu tiếng nói cũng giống như yêu cha mẹ, ông bà mình, muốn thiết tha bảo vệ. Năm 1777 người cuối cùng nói tiếng Cornish ở nước Anh qua đời, đó là một ngôn ngữ thuộc họ Celtic, như tiếng Anh. Nhưng sau vài trăm năm, cháu chắt của những người nói tiếng Cornish đã dùng các văn bản cổ để học lại tiếng nói của tổ tiên, nhiều gia đình nói với nhau chỉ dùng tiếng Cornish, vào đầu thế kỷ 21 đã có được 2,000 người nói thứ tiếng cổ xưa đó. Chính quyền địa phương viết chữ Cornish trên các bảng chỉ đường để ủng hộ họ!

Tại sao người ta yêu tiếng nói của mình như vậy? Nó đúng là một thứ tình máu mủ, khó giải thích được. Nhưng nó có sức mạnh giúp các dân tộc đứng vững. Vào thế kỷ 19 tại Âu châu, phong trào lập quốc của các dân tộc phần lớn dựa trên ngôn ngữ. Những người nói tiếng Đức hay tiếng Ý đang sống dưới quyền các đế quốc lớn, bỗng muốn có một lãnh thổ riêng để lập thành quốc gia. Họ không muốn số phận tiếng nói và văn hóa của mình nổi trôi theo những cuộc mặc cả giữa các cường quốc nữa. Trong thế kỷ 20 người Canada nói tiếng Pháp ở tỉnh Québec đã làm luật bắt phải dùng tiếng Pháp trong văn kiện hành chánh, chiếm chỗ chính trên các bảng hiệu, bắt con cái các di dân mới phải học trường Pháp trừ khi cha mẹ chứng minh được là họ đã học trường tiếng Anh từ nhỏ. Người Québec muốn bảo vệ ngôn ngữ của họ, nói rộng hơn là bảo vệ cả cách sống, cách cảm nghĩ, và nền văn hóa của tổ tiên. Nhìn vào các nỗ lực của họ chúng ta có thể suy ra trong thời Bắc thuộc người Việt mình đã phải cố gắng ra sao để bảo vệ tiếng nói của tiên nhân.

Ngay trong một nước đông dân và hùng mạnh vẫn có nhiều người lo “mất tiếng nói,” tức là lo mất bản sắc riêng của mình. Người Pháp ở chính quốc đang lo ngôn ngữ của họ bị “ô nhiễm” bởi tiếng Anh, biến thành tiếng

Franglais! Mỗi lo tiếng nói bị ô nhiễm, hư hoại vì ảnh hưởng ngoại lai đời nào cũng có. Năm 2012 Hạ Mi - Minh Luân viết bài “Tiếng Việt đang méo mó,” đến mức chóng mặt. Hai tác giả đưa ra một thí dụ tiêu biểu cảnh tiếng Anh (Mỹ) đang xâm nhập tiếng Việt ở trong nước: “Bên công ty đó *còm plen* (complain), mình đã *ex plen* (explain) cái giá *phích* (fix) rồi mà họ vẫn kêu *ex pen xi* (expensive). *Cần trắc* (contract) tiếp theo chắc hông *sua* (sure) rồi.” Vào năm 1843, có hai ông Victor tranh luận trong Hàn Lâm Viện Pháp. Nhà giáo Victor Coussin trách những người đang thay đổi “chính tả” tiếng Pháp là họ đang hủy diệt một di sản ngôn ngữ quý giá. Nhà văn Victor Hugo không đồng ý, hỏi ngược lại, làm sao có thể hủy hoại được tiếng Pháp? Ông Coussin quả quyết ông biết rõ nó đã bị hủy hoại từ bao giờ, “Việc hủy hoại tiếng Pháp bắt đầu từ năm 1789!” Đó là năm cách mạng dân quyền tại Pháp. Victor Hugo bình tĩnh hỏi thêm chi tiết: “Vào lúc mấy giờ vậy, thưa ngài?” *À quelle heure, s’il vous plait?*

Người ta lo lắng tiếng nói của mình bị méo mó, bị hủy hoại, chỉ vì yêu. Một tình yêu thuần túy, không vì lợi lộc, không vì danh vọng; ít nhất mọi người nghĩ như thế. Nhưng tiếng nói cũng có công dụng. Nó giúp mọi người có ý thức họ thuộc cùng một nhóm, khác hẳn các nhóm người khác, nhất là đám người mà họ cùng ghét cay ghét đắng, cái bọn nói những thứ tiếng nghe ùng ảng như tiếng ãnh ương!

Những quốc gia mới thành lập hay dùng ngôn ngữ để củng cố các định chế chính trị xã hội, chặn bớt ảnh hưởng của các lân bang lớn. Trong liên bang Nam Tư, người Serbe chiếm đa số và nắm nhiều quyền hành. Khi Nam Tư tan vỡ sau năm 1991, người Bosnia cổ động cho “quốc ngữ” của họ sau nhiều năm phải dùng quá nhiều tiếng Serbe. Sau hiệp ước Dayton năm 1995, tiếng Bosnia được công nhận ngang hàng với tiếng Serbo-Croat trong cả các vùng khác có người Bosnia cư ngụ. Khi Montenegro được tách ra làm một quốc gia, dân xứ này bắt đầu bỏ tiếng Serbe, cố nói tiếng mẹ đẻ nhiều hơn. Nước Moldova thành lập khi khối Cộng Sản tan vỡ cũng vì người dân vùng này nói một thổ ngữ không giống các nơi khác ở Rumani. Họ đòi lập một nước riêng mặc dù tiếng nói của họ cũng không khác tiếng Rumani bao nhiêu. Nhiều người chỉ trích việc đề cao “Tiếng Moldova” có tính chất “nhân tạo,” do một âm mưu của người Nga để xúi dục vùng này tách ra khỏi Rumani, tiếp tục chịu ảnh hưởng của nước Nga. Dù điều đó đúng hay sai thì nó cũng chứng tỏ sức mạnh của ngôn ngữ trong việc gây thành ý thức dân tộc và tinh thần độc lập của một sắc dân. Một tấm gương nổi bật cho thấy vai trò ngôn ngữ nước Israel. Dân Do Thái từ khắp Âu Châu đã quay về tái lập quốc gia Israel. Những người nói tiếng Yddish và đủ các thứ tiếng ở Đông Âu đã quyết định từ nay họ chỉ sử dụng tiếng Hebrew. Một ngôn ngữ cổ trước đó chỉ còn dùng trong các Kinh Thánh, chỉ các học giả mới dùng, coi như đã chết rồi, được tái sinh, thành một ngôn ngữ sống, sáng tạo ra bao nhiêu từ ngữ mới,

với những nhà văn đoạt giải Nobel.

Những người nói tiếng thiểu số chịu một áp lực rất mãnh liệt khi tiếp xúc với một ngôn ngữ, văn tự lớn, mạnh, nếu lơ là thì ngôn ngữ của họ có thể biến mất dưới ảnh hưởng tiếng nói thống trị. Nhìn vào gương người Mãn Châu thấy rõ. Người Mãn cũng thuộc giống Mông Cổ, đời xưa vẫn nói và viết chữ riêng. Họ rất giỏi chiến trận, đã nhiều lần xâm lấn và cai trị phần phía Bắc Trung Hoa, lần sau cùng vào thế kỷ 17 đã chiếm cả nước Tàu. Trong ba thế kỷ cai trị Trung Quốc, các ông hoàng chỉ được kết hôn với các cô người Mãn, bảo đảm hoàng gia vẫn giữ một chủng tộc thuần nhất. Vậy mà ông vua cuối là Phổ Nghi sau cùng không còn nói thông thạo tiếng mẹ đẻ của mình nữa. Khi nhà Mãn Thanh sụp đổ, năm 1911 ở Mãn Châu còn hàng chục triệu người nói tiếng Mãn, đến năm 2011 thì thế hệ những người biết nói tiếng Mãn đang chết dần dần. Tuần báo *Economist* viết phóng sự kể tại một làng Sanjiazhi vào năm 1979 còn 50 người nói được tiếng Mãn; đến năm 2011 chỉ còn có 2 người nói thông thạo, cả hai đều 86 tuổi. Không giữ được tiếng nói thì rất dễ mất nước.

Cho nên chúng ta có thể tin rằng ngôn ngữ là một thứ thành trì bảo vệ một dân tộc thoát khỏi nạn đồng hóa và giữ được độc lập. Tiếng nói cũng là một động cơ thúc đẩy người ta thương yêu đoàn kết, khi quyết dùng tiếng mẹ đẻ thì họ tự gây ra ý thức dân tộc; rồi từ đó tiến tới giành quyền tự chủ. Dân tộc Phần Lan trên con đường lập quốc đã bắt đầu bằng việc bảo tồn ngôn ngữ; kinh nghiệm của họ giúp chúng ta hiểu người Việt Nam đời xưa đã phải cố gắng ra sao.

Dân số Phần Lan rất nhỏ; họ nằm giữa hai đế quốc mạnh là Thụy Điển và Nga. Người Phần Lan sống ở phía Bắc biển Baltic, họ nói một thứ ngôn ngữ hoàn toàn khác tiếng nói của hai nước láng giềng thuộc họ Ấn Âu; mà tiếng Phần Lan lại có họ hàng với tiếng Hungary ở xa tuốt phía Nam trong lục địa Âu Châu. Dân tộc này bị hai đế quốc láng giềng thay phiên nhau thống trị trong gần một ngàn năm, không khác gì người Việt Nam bị Trung Quốc đô hộ. Nhưng đến nay họ vẫn độc lập. Lý do mạnh nhất là họ vẫn giữ được tiếng nói; rồi nổi lên một phong trào tìm cách phục hồi, phát triển ngôn ngữ, dùng đó làm động cơ đoàn kết, chống ngoại thuộc.

Khi các đế quốc hợp nhất Đan Mạch – Thụy Điển đô hộ Phần Lan (từ thế kỷ 13) tiếng Thụy Điển được tôn lên làm ngôn ngữ chính thức, thứ tiếng duy nhất được dùng trong hệ thống hành chính, trong văn hóa, giáo dục. Giới quý tộc Phần Lan học nói tiếng Thụy Điển trong năm thế kỷ liền và vẫn tiếp tục sử dụng, kể cả sau khi Thụy Điển phải nhường miền đất này cho các Nga Hoàng. Một cuộc tấn công văn hóa khác, chiến dịch “Nga hóa” kéo dài trong mấy thế kỷ sau đó. Năm 1900 Nga Hoàng ra lệnh dân Phần Lan phải dùng tiếng Nga trong mọi giao dịch với guồng máy hành chính. Nhưng trong thời gian bấy thế kỷ này, những nông dân Phần Lan sống xa cách các vị quan cai trị vẫn chỉ nói tiếng mẹ đẻ! Dần dần những người Phần Lan khác ở thành thị cũng ý thức, chịu học

hỏi và biết hành diện về ngôn ngữ và các truyền thông do tổ tiên để lại. Phong trào dân tộc bùng lên, giới trí thức thành phố tự nguyện tìm về nông thôn để học nói tiếng lại mẹ. Phong trào “trở về nguồn” này dần dần dẫn tới cuộc vận động đòi độc lập quốc gia.

Phần Lan là một bằng chứng cho thấy vai trò của ngôn ngữ trong việc bảo vệ bản sắc dân tộc. Tập truyện huyền thoại *Kalevala* ra đời năm 1835, được viết bằng tiếng mẹ đẻ, ghi lại các chuyện cổ tích, một thứ *Lĩnh Nam Trích Quái* của dân Phần Lan. Nhạc sĩ Jean Sibelius lấy cảm hứng từ các bài thơ *Kullervo* trong tập truyện này, viết một giao hưởng khúc. Bản nhạc được trình bày lần đầu tại Helsinki năm 1892 làm nức lòng dân Phần Lan. Tinh thần yêu nước thêm cơ hội bùng lên, thúc đẩy phong trào phục hồi tiếng mẹ đẻ và đòi quyền độc lập. Năm 1892 tiếng Phần Lan mới được công nhận ngang hàng với tiếng Thụy Điển và tiếng Nga.

Hiện nay Phần Lan có 6 triệu dân, trong đó nhiều người gốc Thụy Điển vẫn nói tiếng của họ. Giữa thế kỷ 18 dân số Phần Lan là 428,000 người. Như vậy thì khi bắt đầu bị Thụy Điển chiếm đóng dân số Phần Lan từ năm thế kỷ trước dân số còn thấp hơn nhiều. Với số dân nhỏ như thế, dân tộc họ vẫn giữ được tiếng nói và quốc gia tồn tại đến bây giờ.

Thử so sánh lịch sử Phần Lan với nước ta. Khi vùng đất từ Giao Chỉ đến Cửu Chân bắt đầu lệ thuộc nhà Hán vào thế kỷ thứ 2, số nhân khẩu người Việt còn đông hơn dân số Phần Lan vào thế kỷ 13. Sử gia Lê Thành Khôi dẫn từ *Tiền Hán Thư* cho thấy dân số nước ta như sau: Giao Chỉ tức Bắc Việt có 746,237 người, Cửu Chân (Thanh, Nghệ Tĩnh) 166,013 người, Nhật Nam (từ Hoành Sơn đến đèo Ai Vân) 69,485 người; tổng cộng gần một triệu nhân khẩu (*Histoire du Việt Nam*, Paris: Sudestasie, 1981). Với số người đông đảo cùng nói một ngôn ngữ như vậy, lẽ nào người Lạc Việt lại có thể mất tiếng nói?

Các sắc dân khác ở miền Nam Trung Quốc đã gia nhập vào đại gia đình Hán tộc trong một ngàn năm sau khi Tần Thủy Hoàng nhất thống chữ viết, giúp việc Hán hóa tiến hành từng bước chắc chắn. Dân tộc Việt Nam là một ngoại lệ, đã đứng vững không bị nuốt vào bụng con mãnh thú khổng lồ đó. Sức đề kháng của ngôn ngữ Việt Nam là một yếu tố quan trọng giúp dân tộc Việt vẫn tồn tại. Chúng ta đều nhớ câu: “Tiếng ta còn, nước ta còn;” câu nói của Phạm Quỳnh cũng xác nhận một sự thật lịch sử: Nếu không giữ được tiếng nói trong một ngàn năm Bắc thuộc, thì chắc bây giờ không còn dân tộc Việt Nam. Sau một ngàn năm Bắc thuộc, gần một nửa ngữ vựng Việt Nam là mượn từ chữ Hán. Nhưng người Việt sử dụng các chữ vay mượn đó theo cú pháp của mình, chứ không bỏ mất gốc. Phải tìm hiểu trên những căn bản nào mà người Việt đã thành công như vậy.

Sớ Lịch Thiệp ĐỖ QUÝ TOÀN

Củ cho lửa trại

Tr. Lê Xuân Đăng (CA)	\$50.00
Tr Mai Liệu (CA)	40.00
Tr. Chị Hoa (CA)	20.00
Tr. Ái Chung (CA)	15.00
Tr. Gary Hồng (CA)	25.00
Tr. Ân Danh (Nam CA)	50.00
Tr. Đặng Ngọc Ánh (Nam CA)	50.00
Tr. Tống Phước Ái (Florida)	20.00
Tr. Nguyễn tuyết Nga (CA)	20.00
Tr. Nguyễn Chí Công (CA)	20.00
Tr. Lê Văn Lệ (Sydney)	
(điều chỉnh lỗi kỳ trước \$100 thay vì \$94)	6.00
Hải K. Lê (IL)	20.00
Vương văn Dao (CA)	20.00
Lê văn Lai (CA)	50.00
GD Trần đình Phước (CA)	100.00
Lan-anh Trần Ngô (TX)	20.00
Tr Châu văn Lộc (France)	200.00
Trương Minh Trang (Chi Nhánh Đức)	100.00

Quý trưởng yểm trợ tới ngày 15-5--12 **\$826.00**
Tồn quỹ sau số báo trước **\$3,047.40**
TỔNG CỘNG **\$3,873.40**

CHI
Tiền in báo 570.00
Chi phí gửi báo \$857.88 *

TỔNG CHI **\$1,427.88**

TỒN QUỸ TÍNH TỚI 15-5-12 **\$2,445.52**

* Để tiết kiệm tiền gửi báo, ban phát hành đã nghiên cứu để gửi báo trong nội địa nước Mỹ theo bulk rate, nhưng sau một lần gửi, nhiều độc giả than phiền không nhận được báo, báo bị nhàu nát hoặc chậm trễ, nên LIÊN LẠC kỳ này phải trở lại theo first class.

Cám ơn quý ân nhân đã đóng góp củi để giữ cho ngọn lửa LIÊN LẠC tiếp tục cháy đều.

Xin quý trưởng cho biết những sơ sót để ban phụ trách sửa lại cho chính xác.

Chi phiếu xin đừng ghi tên cá nhân, xin ghi BẢO LIÊN LẠC

Mua lấy Miệng Cười!

Mùa xuân, lòng người xôn xao mở hội, người ta sung sướng, phấn phơ ra mặt. Mà sung sướng thì phải cười, chẳng ai nhân nhó cho nổi nên tiểu-muội nhất định phải viết về nụ cười.

Nghe nói cười thấy dễ ợt. Người ta ai chẳng cười? Người xấu cười, người đẹp cười, người già cười, người trẻ cười. Tìm đâu chẳng thấy nụ cười, thiếu gì mà phải lo mất công đi sưu tầm? Cũng tưởng như vậy, tiểu-muội hăng hái bắt đầu cái cười bằng mấy câu ca dao quen thuộc:

*Trăm quan mua lấy miệng cười,
Ngàn quan chẳng tiếc, tiếc người răng đen.*

Từ thời người đẹp còn răng đen nhanh nhánh, các chàng đã thôn thức làm thơ thì suốt dòng văn học phong phú, lãng mạn, đa tình của ta lúc nào mà chẳng đầy những nụ cười, cần gì phải tìm kiếm đâu xa? Tưởng vậy mà không phải vậy quý vị ạ. Tiểu-muội đọc hết mấy cuốn ca dao, tục ngữ mất mấy tuần rông rã mới viết xong được phần về nụ cười trong ca dao để trình với quý vị hôm nay.

Các ông Ba Tàu ngày xưa lột tả giá trị tiếng cười của mỹ nhân:

*Nhất tiểu khuynh nhân thành,
Tái tiểu khuynh nhân quốc. (1)*

Sau này, lũ “hậu sinh khả úy” bèn dịch ra rằng: “Nghiêng thùng, đổ nước! Nghe cũng “ấn tượng” ra gì.

Các ông đã lựa ra ”tứ đại mỹ nhân :” Dương Quý Phi, Điêu Thuyền, Tây Thi và Chiêu Quân (*). Tất cả bốn người đều là những người đẹp có lịch sử lẫy lừng: Làm mất thành, mất nước của các ông vua trót đam mê tầm nhan sắc mê hồn của các bà. Ngoài ra, cho đúng với câu thơ:

*Mỹ nhân tự cổ như danh tướng,
Bất hứa nhân gian kiến bạch đầu. (2)*

Các bà mỹ nhân đều chết ngay khi còn xuân sắc, chẳng khác gì công nương Diana của Anh (1997). Thử hỏi nếu Diana không đẹp thì mấy ai thương tiếc?

Tiểu-muội lại lan man rồi, cần trở về với đề tài chứ. Được nổi tiếng là mỹ nhân có ghi trong lịch sử như các bà ”tứ đại mỹ nhân” thật sung sướng và hãnh diện nhưng cái giá phải trả thì hình như hơi ...quá mắc.

Tiểu-muội có tật mê cái đẹp nhưng vốn bản chất bình dân nên không đòi hỏi nhiều bao giờ, lại thêm dễ tính nên nhất định theo chủ thuyết:

*Ai nhất thì tôi hạ nhì,
Ai mà hơn nữa, tôi thì thứ ...ba.*

Tiểu-muội không dám nhắc tới những nhan sắc lẫy lừng mà chỉ muốn nói tới một điểm nhỏ của con người, tuy nhỏ nhưng rất quan trọng: Cái miệng cười.

Các cụ ta đã chia rõ: Cái răng, cái tóc là góc con người! Các cô có hàm răng:

Răng đen nhanh nhánh hạt huyền kém thua...
Để chàng phải quay quắt đêm dài tự hỏi:

*Răng đen ai nhuộm cho mình?
Cho duyên mình đẹp, cho tình anh say?*

Nhưng răng đẹp không đủ, người ta chẳng chê những người “hăng-rô” là gì, dù nhiều khi răng họ vẫn đẹp, vẫn đều, chỉ phải mỗi tội “ô.” ác cụ muốn nói tới cái miệng của con người, miệng đẹp thì phải đi với lời nói dễ nghe, ngọt ngào:

*Chim khôn kêu tiếng rảnh rang,
Người khôn nói tiếng dịu dàng, dễ nghe.*

Người “ẹp nói, đẹp cười” làm chàng thần thờ, mê mẩn:

*Thấy em đẹp nói, đẹp cười,
Đẹp người, đẹp nét ra vào đoan trang!*

Bao nhiêu cái đẹp cũng đủ chết người rồi, vậy mà dưới mắt chàng, người đẹp còn sắc sảo:

*Bới tóc cánh tiên,
Lông mày lá liễu,*

Cái miệng em cười,

Trời biểu anh thương!

Nghe sao mà thương, trời biểu thì anh nhất định phải thương rồi. Em như thế nên anh ngó em:

*Miệng cười như thể hoa ngâu,
Cái khăn đội đầu như thể hoa sen,*

Chân mày vòng nguyệt uốn cong,

Tóc mây dợn sóng, đẹp duyên tơ hồng.

Ông Trời quả thật bất công, hay chính ông cũng chỉ yêu người đẹp mà bỏ mặc người mang số phận hẩm hiu như “m là con gái trời bắt xấu?” của Lê Khánh? Người đẹp đã may mắn đến thế còn được ông rộng rãi ban phát thêm:

*Hai má em có hai đồng tiền,
Càng trông càng đẹp,
Càng nhìn càng yêu!*

Làm sao mà không yêu cho nổi? Chàng ngắm nàng say đắm: từ chiếc khăn đội đầu, mái tóc mây, cặp lông mày vòng nguyệt rồi bị hấp hồn bởi nụ cười không những đã đẹp lại còn thơm ngát ngọt ngào như hoa Ngâu của nàng rồi mơ ngay tới chuyện được cùng nàng đẹp duyên tơ hồng. Ngọt ngào lắm, lãng mạn lắm, mơ mộng lắm, lại tràn đầy tình tứ vì nàng cười vô tình nhưng người nhìn thì hữu ý:

*Bông cúc nở trước sân,
Con bướm vàng nhận nhụy,*

Ngó miệng em cười,

hữu ý anh thương.

Có những tiếng cười dòn như pha lê vỡ, nghe đủ vui trong bụng, y hệt như người được nghe tiếng cười đó từ ngày có ca dao. Nghe tiếng cười, chẳng hiểu người ta cười gì mà cũng thấy vui và muốn cười theo:

*Ngó lên đầu tóc em tròn,
Hàm răng em trắng,
Miệng cười dòn anh mê.*

Không những người đẹp cười dòn mà người ta còn “có cục duyên ngầm,” còn cười “ó nghĩa” nữa nên chàng mới chết luôn:

*Thấy em có cục duyên ngầm,
Miệng cười có nghĩa,
Anh quên mất, bỏ ăn. (2)*

Vì chỉ mê mẩn nghĩ tới miệng cười của nàng tới nỗi “quên mất, bỏ ăn” nên từ sáng tới chiều, chàng chạy ra, chạy vào. Buổi sáng cần ra đồng làm ruộng thì:

Sớm mai chạy ra mất cái cuốc!

Đi làm ruộng mà mất cái cuốc thì làm ăn gì được? Chàng tìm hết hơi mới thấy đê vỡ vỡ chạy ra làm cho kịp người ta. Khi mặt trời đứng bóng trên đầu, phải về bỏ ba hột cơm vào bụng mới làm việc được chứ, mà muốn ăn thì phải nấu nồi cơm:

Trưa lại mất cái nồi!

Tim tòi lục lợi mãi thì ra con vằn, con vện vô lục cơm ăn đã tha cái nồi tuột ra ngoài hàng rào. Ăn xong chàng nhớ cất nồi cơm lên nóc cái gác-măng-giê để tai nạn mất nồi đừng xảy ra nữa rồi chạy vội ra làm ruộng. Xâm tối trở về, ăn uống nghỉ ngơi, thành thói chàng muốn ăn một miếng trầu cho vui miệng:

Chiều lại mất ống bình vôi!

Vậy thì chịu hết nỗi rồi, chàng tức mình:

Dậm chân ba tiếng kêu trời!

Vợ con không có...

Coi ngoài mắt trong!

Chàng vò đầu, bứt tai vì cái tính lơ đãng của mình. Nhưng thiệt ra có phải lỗi chàng đâu mà vì cái miệng cười của nàng làm chàng như người mất hồn và càng thấy rõ sự cần thiết của miệng ai cười. Không có nàng, cuộc đời chàng sẽ cứ mãi mãi “Coi ngoài mắt trong,” sống sao cho nổi?

Biết đâu lời than thở của chàng chẳng là hình thức dễ thương và chắc chắn thành công nhất khi chàng muốn quảng cáo gia cảnh đơn chiếc của chàng? Cô nào cảm lòng cho đậu mà chẳng thương dùm cho chàng? Nàng đành xin vào sửa túi nâng khăn cho chàng bớt cô đơn kéo tội nghiệp. Đã thương thì tình của nàng cũng đậm đà, đáng giá ghê lắm:

*Thương chàng lắm lắm chàng ơi,
Nhớ miệng chàng nói, nhớ lời chàng than.*

*Nhớ chàng như nhớ lạng vàng,
Khát khao về nét, mơ màng về duyên!*

Không phải chỉ nàng có duyên, chàng cũng có vậy. Cái duyên của chàng nằm ở nụ cười đáng giá tới “lạng vàng” lặn; Cái duyên của chàng đáng giá nhất ở “xinh miệng cười” hay “miệng cười đáng trăm”. Chàng ăn nói ngọt ngào, miệng cười tình tứ làm lòng nàng xao xuyến:

*Chẳng tham nhà ngói rung rinh,
Tham vì một nỗi anh xinh miệng cười,
Miệng cười anh đáng mấy mươi,
Chân đi đáng nén, miệng cười đáng trăm.*

Nàng “cảm” miệng cười chàng bao nhiêu thì chàng cũng “cảm” lại nàng bấy nhiêu nên chàng phải ngó lời:

*Bâng khuâng bát ngát,
Nghe em hát hữu tình,
Căn duyên tiên định,
Hai đứa mình thương nhau!*

Nàng lác đầu mắc cở, đỏ mặt, nghiêng nón, then thùng nhưng môi vẫn nở nụ cười, chàng sợ nàng chỉ cười đây đưa chứ chưa thiệt lòng... thương mình nên gặng hỏi:

*Đừng xa kêu bỏ em Mười,
Thương hay không thương,
Xin nói thiệt chớ đừng cười đây đưa.*

Chàng cố bày tỏ cho nàng thấy chàng yêu nàng do lựa chọn thật lòng, do duyên, do phận chứ chẳng phải chàng có tật trăng hoa:

*Anh đi lục tình giáp vòng,
Tới đây trời khiến (4) đem lòng yêu em.*

Tại trời khiến, tại căn duyên chứ đâu phải chuyện vui, chuyện vãi câu qua đường.

Chàng bày tỏ lòng chàng, hỏi han lòng nàng, nàng cứ cười ...trừ, không nói không cũng chẳng nói có, chẳng gật cũng chẳng lắc. Vì thiệt lòng muốn tính chuyện trăm năm nên chàng trai miền Nam chất phác sẽ cẩn thận hỏi lại:

*Ngó lên trăng bạc, trời hồng,
Thương em, hỏi thiệt: Có chồng hay chưa?*

Mối tình giản dị, chất phác xuất phát từ tâm hồn bình dị qua câu nói chân thành. Cũng ý đó chàng trai miền Bắc của sông Hồng sẽ ngọt ngào ví von bóng bẩy:

*Bây giờ Mận mới hỏi đào,
Vườn hồng đã có ai vào hay chưa?*

Nàng Bắc kỳ sẽ e lệ, bóng gió, nhỏ nhẹ:

*Mận hỏi thì Đào xin thưa:
Vườn hồng có lối nhưng chưa ai vào.*

*Hỏi anh có vợ hay chưa?
Mà anh ăn nói gió đưa ngọt ngào,*

*Mẹ già anh để nơi nao?
Để em tìm vào hầu hạ thay anh!*

Nàng chẳng trả lời chàng vì câu hỏi ...kỳ quá nhưng nếu nàng có cảm tình với chàng muốn đi tới chuyện trăm năm vàng đá, người con gái miền Nam mộc mạc, thiệt thà sẽ đáp lời chàng, giọng êm đềm ngọt ngào như vú sữa chín cây: Thương thì đã... thương rồi nhưng cũng phải có cha mẹ chứ, đâu phải hai đứa thương nhau là được liền:

*Bông Ngâu rụng xuống cội Ngâu,
Em còn cha mẹ dám đâu tư tình?*

Nàng giảng giải thêm khi chàng đòi nàng phải “Ừ,” phải chịu lời chàng:

*Nếu em “ừ” bộp bộp bây giờ,
Cha mẹ từ chẳng khùng,*

Có phải hại anh đau ngói, đau đứng?

Báo anh lo ngược, lo xuôi?

Trước vui sau lại không vui,

Chi bằng anh cậy mai mối nói lời ban sơ.

Người đẹp ăn nói ngọt ngào, hợp lý, hợp tình đến thế. Mặt rớt vào tai làm sao chàng chẳng chịu? Chàng vui vẻ, hào hứng:

*Sợ đó không ưng,
Chớ đó ưng, đã mừng biết mấy,
Hễ anh thấy thương rồi,
Thì cha mẹ thấy cũng thương.*

Cha mẹ chàng dễ lắm, hễ chàng “thương” nàng là coi như xong rồi chuyện gia đình chàng, chàng chỉ ngại ngừng về cha mẹ nàng:

*Đèn treo cột đáy,
Nước chảy cột đèn run,
Anh thương em thâm thiết vô cùng,
Biết cha với mẹ có bằng lòng hay không?*

Là con nhà gia giáo, khôn ngoan nên nàng an ủi, nhắn nhủ thêm đề “cô vấn” cho chàng:

*Như anh có muốn cùng em,
Anh lo sáu lễ (4) phòng đem đến nhà.
Chàng mừng rỡ như bắt được vàng, vội vàng:
Anh về thưa với mẹ cha,
Chạy lo sáu lễ đem qua cưới nàng.*

Lễ nghi đầy đủ, phận gái chữ tòng, nàng cất bước theo chồng:

*Chữ xuất gia tòng phu phải giữ,
Gái có chồng cha mẹ quạnh hiu,
Em nhớ khi thơ bé nâng niu,
Ngày nay xuất giá, bỏ liều mẹ cha!*

Nàng bước chân về nhà chồng, nước mắt rung rung, lòng tràn đầy ân hận vì thiếu bốn phận với cha mẹ già. Về với chàng rồi, cuộc sống ra sao?

Yêu nhau, chàng nói ra về mình có uy tín trong nhà và cha mẹ chàng dễ lắm để nàng yên lòng cùng chàng gả nghĩa đá vàng, nhưng khi đưa nàng về rồi, để tránh cảnh mẹ chồng nàng dâu, bên hiếu bên tình khó xử, chàng đành nói rõ sự thật và dặn dò vợ:

*Từ khi em về làm dâu,
Anh thì dặn bảo trước sau mọi lời:
Mẹ già...dữ lắm em ơi,
Nhịn ăn, nhịn mặc, nhịn lời mẹ cha.
Nhịn cho nên cửa nên nhà,
Nên kèo, nên cột, nên nhà tâm vông.
Nhịn cho nên vợ, nên chồng,
Thì em coi sóc lấy trong cửa nhà.*

Trời ơi! Chết rồi! Khi yêu nhau, chàng làm như gia đình chàng dễ lắm, cá cắn câu rồi chàng mới “thành khẩn khai báo” rằng “Mẹ già dữ lắm em ơi...”, nàng làm sao bây giờ khi ván đã đóng thuyền?

Nhưng là người đàn bà Việt Nam chung thủy, biết kính trên, nhường dưới và với lòng yêu chồng tha thiết, nàng chấp nhận hết để lòng chàng vui, để được thấy miệng chàng cười.

*Đêm năm canh, ngày sáu khắc chàng ơi,
Chàng cười nửa miệng, thiếp tôi vui nửa lòng.*

Nụ cười đáng “trăm quan, ngàn vàng,” nụ cười nghiêng thành đổ nước đầy đầy trong ca dao của anh, của ả. Cũng một người cười, cũng một nụ cười, nếu “đưa

nàng về dinh” được thì cả tâm lòng nở hoa. Không đưa về được, chàng đau khổ, chua xót não nề khi nhớ lại nụ cười của người xưa, người mãi mãi là người trong mộng:

*Xưa kia nói nói, thề thề,
Bây giờ bẻ khóa, trao chìa cho ai?
Bây giờ nàng đã nghe ai?*

Gặp anh ghé nón, chạm vai, chẳng chào?

Tiếng thờ dài u uất với cõi lòng tan nát, chàng cay đắng đi mua ngàn (giấy) vàng:

*Năm trăm anh đốt cho nàng,
Còn năm trăm đốt giải oan lời thề.*

Lời thề có giải được chăng? Mối tình có nguôi được chăng? Chỉ có chàng mới biết mà thôi.

Nụ cười đẹp làm người ta mê man, nụ cười buồn làm người ta u uất, nhưng có nụ cười làm các đấng mày râu nghe tới thì dội ngược:

*Thà rằng chịu cảnh cùm gông,
Còn hơn có vợ cười vô duyên tới ngày.*

Chàng khó tính quá, chê bà xã vô duyên hơi kỹ. Tiểu-muội chỉ thắc mắc: Tại sao biết người ta vô duyên chàng còn rước về? Tại cha mẹ đặt đâu chàng phải ngồi đó chăng?

Gặp vợ vô duyên thì chàng than thở nhưng chàng cũng chẳng hiên nên chẳng chịu ngồi không, chàng tính đường đi nước bước:

*Cây tre nhật mắt,
Gió quạt cây tre quăn,
Nghe em cười gần,
Anh trở bước thối lui.*

Chàng đang đi đâu? Định làm gì đến nỗi nàng phải cười gần cho chàng “trở bước thối lui?”

Cái cười gần làm người ta sợ nhưng “cười hóm hờ” mà thiên hạ cũng thấy lạnh mình:

*Chồng giận thì vợ làm lành,
Miệng cười hóm hờ rằng anh giận gì?
Thưa anh, anh giận em chi?
Muốn lấy vợ bé em thì lấy cho.*

Chắc chắn những cái cười này không phải của người mình đang yêu nữa mà của người mình đã yêu rồi, đã lỡ rước về dinh rồi. Nói rõ ra là cái cười của ...vợ nhà! Ốn ơi là ớn!

Quái lạ, những nụ cười làm người ta sợ, người ta ớn, người ta lạnh mình, người ta thối lui đều của các bà... nội tướng cả!

Ghi chú: 1. *Cười một tiếng, đổ thành. Cười thêm một tiếng, mất nước.* 2. *Người đẹp cũng thường như danh tướng, Chẳng để nhân gian thấy bạc đầu!* 3. *Mân ăn (tiếng Nam): làm ăn.* 4. *Khiến: Xui khiến.* 5. *Sáu lễ theo cổ tục cưới hỏi: Nạp thái (dạm ngõ), Vấn danh (đám hỏi), Nạp cát (nộp cheo cho làng, bói được tốt báo nhà gái), Thỉnh kỳ (định ngày), Nạp tỳ (đưa lễ cưới), và Thân Nghinh (rước dâu). Có lẽ đó là tạo tình thân cho hai họ nhưng cũng là cơ hội cho những nhà giàu có khoe của, bắt bẻ nhau. Thời nay, ta thường chỉ giữ ba lễ: Dạm ngõ, đám hỏi và đám cưới.*

Kathy TRẦN

Liên Lạc

Kỷ niệm trại Tam Bình Thủ Đức

Trại họp bạn Hướng Đạo toàn quốc lần cuối cùng là trại Tam Bình, Thủ Đức, từ ngày 21 đến ngày 25 tháng 12 năm 1974. Tên trại là trại Tự Lực. Tôi có may mắn được tham dự trại từ ngày đầu đến ngày cuối, cùng với vài trưởng, một số kha sinh cộng với các thiếu sinh. Tổng cộng dân số đạo Hàm Long của tôi khoảng chừng 25 người.

Lần đầu tiên được phép tham dự trại họp bạn, lòng tôi đầy náo nức và hy vọng. Cho dù đang bận rộn với sách vở nhà trường, tôi tự nhủ phải đi bằng được. Vì năm 1972 tôi đã không đi trại họp bạn ở Suối Tiên, nên trong lòng thường hay âm ức. Đi Hướng Đạo mà không đi trại họp bạn toàn quốc thì thật là một thiếu sót lớn lao.

Bây giờ tôi đi trại dưới một tư cách khác rồi, lúc đó tôi là thiếu phó thiếu đoàn Hoàng Sa, đạo Hàm Long, châu Hậu Giang, thuộc thị xã Cần Thơ, nên có thêm nhiều trách nhiệm và công việc, không còn là một thiếu sinh như thời Suối Tiên. Tôi đi trại để phụ cho anh thiếu trưởng Đặng Thành Thái, một trưởng “chịu chơi” và hay tốc kê nhưng rất thương yêu tôi.

Những ngày đầu, chúng tôi bận rộn xây dựng một công trại quy mô cao lớn, kế bên là những mái lều kiểu nhà sàn, cũng lăm công phu và hợp với châm ngôn trại. Sau đó là những giờ thực tập cho ngày khai mạc ngoài sân cỏ rộng. Nhiều lần phải thực tập diễn hành, theo đội hình của mỗi đơn vị sao cho có thứ tự và đẹp mắt dành cho ngày trọng đại vì sẽ có nhiều phái đoàn trong và ngoài nước đến tham dự.

Trước đó tôi cứ hy vọng sẽ gặp được Hướng Đạo Sinh ở các nước khác đến, nhưng khi nhập trại thì biết rằng vì tình hình an ninh của đất nước, nên không có đoàn nào đến được. Buồn năm phút vì nghe nói trước đó trại họp bạn ở Suối Tiên rất đông các đoàn ở các nước bạn đến cho nên trại Suối Tiên được nhiều người khen ngợi.

Tự chung dân số tham dự trại Tam Bình cũng không được đầy đủ. Ngoài Huế cũng chỉ thấy các trưởng của liên đạo Thừa Thiên. Ngày khai mạc, tôi ngắm nhìn khoảng 30 trưởng liên đạo Thừa Thiên nghiêm trang diễn hành qua khán đài, vô cùng thán phục trước hình ảnh hiên ngang và uy vũ của các trưởng vô cùng.

Khi diễn hành qua khán đài danh dự, trông lên hàng ghế danh dự thấy tận mặt tổng thống Nguyễn văn Thiệu, tôi thầm nghĩ trong đầu: “tội nghiệp, tóc ông ta bạc nhiều, mặt nhiều nét nhăn, chắc vì quá lo cho nước nhà?”.

Tôi ít tham gia chương trình sinh hoạt của trại vì cả ngày

chỉ lo cho tội nhóc của thiếu đoàn. Kỷ niệm đáng nhớ nhất là đêm Giáng Sinh hôm đó. Tội thiếu đã nướng sẵn đùi gà để các trưởng ăn Réveillon. Trong đêm tối đầy sao sáng, tôi đứng tựa cột lều, lặng nhìn về hướng nhà thờ, đê mê lắng nghe tiếng nhạc thánh ca vang vọng trong không gian. Vừa thưởng thức vừa nhâm nhơ gặm cái đùi gà, tôi bỗng cảm thấy cái vị đùi gà có chi kỳ cục, nhìn kỹ lại, thì ối chu cha, cái đùi thịt bên trong còn đỏ lòm. Tôi đành quăng nó vào thùng rác. Thôi rồi một đêm thánh vô cùng của tôi.

Đối diện với công trại của chúng tôi là đạo Kỳ Hòa, Chợ Lớn. Họ treo các nia có vẽ hình các mặt nạ đầy màu sắc vui tươi của các nhân vật thời Tam Quốc như trong các tuồng tích hát bội. Tôi nhận thấy có vài cô nữ Hướng Đạo của đạo Kỳ Hòa bên đó. Hình như có một cô cũng khá xinh. Sau này tội kha sinh cho biết cô bé tên là Mai. Ngày xưa đi sinh hoạt ở quê nhà, có mấy thuở mà gặp được các nữ Hướng Đạo bao giờ. Bây giờ gặp nhau hằng ngày, cho nên là phải có chuyện xảy ra. Một kha sinh trong đạo của tôi có tên là Trương Tiểu Hy. Nó là em trai của thằng bạn thân thiết của tôi từ thời học trung học đệ nhất cấp là Trương Tiểu Hòa, mà ba nó tên là Tiểu Lâm, nên hay bị bạn bè đùa dai hay bảo hấn “Kể chuyện tiểu lâm đi Hòa”. Cái thằng bạn giọng Huế rặc cũng là thằng hay tếu vô cùng. Nay có thằng em lại càng chơi nổi hơn anh nó. Cả tuần lễ trong trại, anh chàng Tiểu Hy cứ để ý cô nữ Hướng Đạo xinh xắn tên Mai từ lúc nào không biết. Một hôm trời mưa to. Ai cũng chỉ ngồi trong lều nhìn ra ngoài. Tiểu Hy leo lên công trại, ngồi vắt vẻo trên cao, không áo mưa, lôi ra cái harmonica mà thổi tới thổi lui một bản nhạc đang thịnh hành lúc bấy giờ là bài “Mai.” Thổi tới thổi lui chi một bài, anh chàng bèn la lên “ Mai, Mai” rồi xong leo xuống. Tôi nhìn qua bên kia trại, các cô bên đạo Kỳ Hòa đứng chụm nhau nhìn sang bên này, bụm miệng cười.

Tôi đi thăm các tiểu trại thì thấy các đạo khác phần đông là các đoàn từ miền Trung vào. Các công trại đầy sắc thái và đa dạng. Khi đi ngang qua các trại của dân tộc thiểu số, họ chưng bày các chum rượu cần để các du khách có thể thưởng thức. Không biết có phải rượu trong đó hay không nhưng thấy có nhiều người ghé thăm và ngồi chung quanh chum rượu cần với các ống hút cong vòng, tôi sợ không dám vào. Có nhiều hướng đạo sinh trang phục theo sắc thái địa phương cũng hay hay.

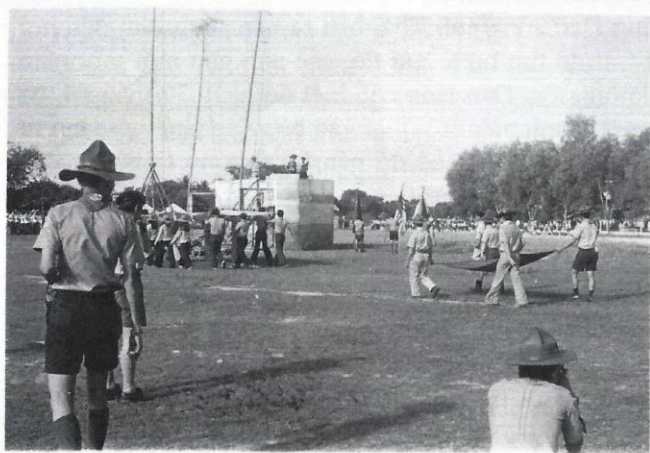
Có một đoàn từ miền Trung vào trễ một ngày. Hôm đó từ ngoài xa nghe rộn rã những tiếng trống vang lên inh ỏi, chúng tôi kéo nhau ra xem. Đó là đạo Phú Yên

đang diễn hành đi vào trại. Các thiếu sinh đi đầu mang theo một cái trống to lớn. Họ vừa đi vừa đánh trống vang như thể tiếng trống thúc quân của thời vua Quang Trung sửa soạn tấn công ra Bắc. Họ cho biết trên đường đi tham dự trại, họ phải dừng lại một làng nào đó để xây một chiếc cầu mới bị sập cho dân chúng. Nghe xong thật cảm phục cho tinh thần phục vụ của đoàn này lắm.

Mới vừa vào trại chưa bao lâu, toán thiếu của đạo Phú Yên đã đi thăm từng tiểu trại để đấu giao hữu truyền tin bằng cờ xê ma pho. Khi đến trại tôi, tụi nhỏ trong đoàn tôi dĩ nhiên nhận lời “thách thức” liền. Bên Phú Yên cho một anh ra đánh cờ xê ma pho. Anh ta đánh liên miên như gió cho đến tôi cũng không đọc được. Dĩ nhiên phe ta cũng không đọc được, bèn cho một tay ra phân pháo bằng thối còi Morse. Anh chàng bên tôi cũng thối liên tu bất tận. Kết quả là kỳ phùng địch thủ vì không ai đọc được bản tin của ai hết!

Cùng 2 kha sinh và thiếu trưởng
Đặng Thành Thái (người đầu bên phải)

Tập dợt cho ngày khai mạc trại

Đạo Hàm Long đón tiếp phái đoàn trung ương, thiếu trưởng Thái đón tiếp các trưởng.

Đạo Hàm Long tham dự trại. Nguyễn Trung Nam ngồi đầu cầm bảng đạo Hàm Long

Kha sinh và thiếu sinh đạo Hàm Long. Trương Tiểu Hy đứng ngoài cùng bên phải

Ngày Về Nguồn. Cùng anh thiếu trưởng mặc quốc phục. Sau lưng là công trại đạo Kỳ Hòa trong đó có cô thiếu sinh tên Mai xinh xắn làm anh Tiểu Hy si tình.

Ngày cuối trại là ngày tôi thích nhất. Ngày có tên là ngày “truyền thống.” Ai có đem theo các y phục cổ truyền thì tha hồ mặc vào. Ra vào công trại để chụp hình kỷ niệm, tôi cùng các anh trưởng diện vào cái áo the cổ truyền. Cả trại ai cũng tíu tíu đi tới lui trong các y phục ngày xưa. Thôi thì trại đây màu sắc và vui như Tết vậy trong một ngày nắng ấm.

Trại bế mạc ngay sau ngày Noel. Chúng tôi trở về thành phố của mình trên 2 xe GMC nhà binh. Tôi cũng nôn nóng trở về, bài vở trong trường đại học còn quá nhiều để lo. Thâm tâm tôi đâu ngờ lần đó là lần duy nhất và là lần sau cùng mà tôi tham dự trại họp bạn Hướng Đạo toàn quốc.

Đầu tháng 4 năm 1975, hằng ngày tôi bận rộn cùng thiếu đoàn Hoàng Sa say sưa làm các công tác giúp đỡ đồng bào trong tình lý để sửa chữa các căn nhà bị pháo kích hư hại. Tôi nhớ đến anh đạo trưởng Miên. Anh rất nghiêm nghị, ít nói ít cười. Tụi tôi ít khi dám tới gần. Lúc đó anh lại xuất hiện, cùng làm việc nặng nhọc với chúng tôi làm chúng tôi cảm động, cảm thấy gần gũi và thương anh hơn.

Tôi rời thành phố đêm 29 tháng 4. Ra đi thật bất ngờ và không ngờ là mình thoát được. Không có dịp nói lời từ giả với ai. Nhẩy lên tàu ra khơi trong đêm đó. Tôi lặng nhìn bến Ninh Kiều dưới ánh đèn đêm, thầm nghĩ bao giờ có ngày trở lại?

Tôi ra đi mang theo cái tình Hướng Đạo của cái thuở niên thiếu thân yêu. Tôi miệt mài hăng say gia nhập vào đoàn Hướng Đạo Việt Nam tại trại tỵ nạn ở đảo Guam và sau đó ở trại Pendleton. Những ngày đầu ở bên Guam, băng khuâng thầm nhớ đến bạn bè của tôi ngày nào. Mỗi ngày trông ngóng xem có trưởng nào hay tên nào chạy qua được đến đảo hay không. Vài ngày sau tôi gặp được Nam râu, một kha sinh. Hấn cho hay, mọi người đều kẹt lại vì tình hình xảy ra quá bất ngờ. Hai đứa hàn huyên tâm sự rồi chia tay. Đến nay thì không còn liên lạc được với Nam râu nữa.

Tôi không trở lại Cần Thơ từ đó. Không biết địa chỉ của ai nên không liên lạc một người nào. Lòng tôi cứ nhớ về tình lý thân thương, đầy áp kỷ niệm và hình ảnh sinh hoạt Hướng Đạo từ lúc 15 tuổi. Có lúc lật tập hình xưa mang theo, nhìn lại các gương mặt của mình, của các trưởng, các bạn...để nhớ và để tìm về dĩ vãng êm đềm ngày nào.

Năm 1986, em trai tôi có dịp trở về phố cũ, tìm đến ngôi nhà nơi ngõ hẻm mà chúng tôi sinh sống từ nhỏ. Sau đó Phong em tôi cho tôi xem đoạn phim mà nó quay cảnh lúc trở về ngôi nhà chúng tôi. Tôi bồi hồi nhìn thấy lúc Phong đang đứng trước cổng nhà thì cả xóm kéo nhau ra nhìn. Kia anh thiếu trưởng Đặng Thành Thái tiến tới gặp Phong. Gương mặt anh rất ngạc nhiên và hỏi “Sao em còn sống hả?” Phong cũng kinh ngạc trước câu hỏi này. Anh Thái cho biết, mấy ngày sau khi gia đình tôi vượt biên, cả xóm đồn nhau cả gia đình đều bị tử nạn trên sông trước khi ra tới cửa biển. Tất cả các anh em Hướng Đạo cùng anh Thái bèn ra bến sông, tìm đến nơi Cồn Cát để tìm hiểu. Tại đó, các anh gặp một một nấm mộ không tên. Dân làng cho biết đó ngày 30 tháng 4, có xác một thanh niên trôi giạt vào bờ. Xác chết vô danh từ một tàu vượt biên nào đó nên họ thương tình đắp cho một nấm mộ cạnh bên sông.

Thôi thế là anh em bảo nhau đó là mộ của tên thiếu phó Nguyễn Trung Nam là tôi rồi. Và từ đó, anh em Hướng Đạo của đạo Hàm Long, dưới sự hướng dẫn của trưởng Đặng Thành Thái, họp nhau trước mộ để tưởng niệm một huynh trưởng xấu số! Nay gặp lại Phong, anh Thái tươi cười bảo: “Vậy là ngôi mộ đó là của tên nào chứ đâu phải là Nam.”

Tôi cảm động sau khi xem xong đoạn phim, lòng vô cùng xúc động. Lòng càng thêm bồi hồi khi nghĩ đến tâm chân tình mà anh em đã dành cho tôi.

Từ đó khi liên lạc được với anh Thái, tôi đều gửi tiền cho anh và hỏi thăm từng người. Cả đoàn chỉ có tôi, Nam râu và Minh, đội phó của tôi là đi được ra khỏi tình lý. Còn các trưởng đều kẹt lại sống đời khổ cực. Anh liên đoàn trưởng Miên bệnh tật liên miên. Anh Quý đau liệt. Toàn là những cảnh đời khốn khó. Đạo Hàm Long kể như không còn sinh hoạt.

NGUYỄN TRUNG NAM

Nợ Tình Một Món Trứng Chiên

Tác giả tên thật là Nguyễn Cao Thái, sinh năm 1959 tại Huế, vào Saigon 1968, vượt biên đến Mỹ 1979, hiện định cư tại San Jose, CA cùng gia đình. Bài của Thái là một chuyện tình về món bột chiên ngon nhất thế giới.

Trước đây, tôi là một Hướng Đạo sinh. Nhớ lại ngày đó, mỗi sáng Chủ Nhật mặc vô bộ đồng phục Hướng Đạo, cài cây gậy vào xe, tôi náo nức đạp thẳng một mạch tới vườn Tao Đàn để họp đoàn. Cuộc đời và sinh hoạt hào hứng của đoàn thể HĐ, tôi hẹn các bạn trong một bài khác. Hôm nay, tôi muốn nói đến một lý do khác, không Hướng Đạo chút xíu nào hết, nhưng cũng khiến tôi rất háo hức mỗi sáng Chủ Nhật đạp xe đến vườn Tao Đàn: Bột Chiên.

Bạn có biết ở vườn Tao Đàn có một xe bán bột chiên ngon nhất thế giới của ông Tàu già không? Những ngày khác ông bán ở đâu không rõ, nhưng mỗi Chủ Nhật là ông có một chỗ cố định trong vườn Tao Đàn bán cho những Hướng Đạo sinh sinh hoạt chung quanh. Xui làm sao, chỗ ông bán kề bên chỗ tôi họp đoàn. Cho nên, duyên tình định mệnh của tôi cũng bắt đầu từ đó.

Chỉ có hai giá tiền ở xe bột chiên này: \$50 cho loại đĩa có trứng và \$30 cho đĩa không trứng, nhưng bột chiên thì nhiều bằng nhau. Mỗi sáng Chủ Nhật đi họp, tôi được 30 đồng ăn sáng, tức là vừa vặn một đĩa bột chiên không trứng. Tôi chưa bao giờ sang đủ để kêu một đĩa bột chiên có trứng mặc dù cũng thèm lắm. Thỉnh thoảng tôi cũng giàu đủ 50 đồng để ăn trứng đó chứ, nhưng mà mỗi lần như vậy tôi đều rảnh kiếm ...10 đồng nữa để chơi luôn hai đĩa không trứng cho nó sướng cái bụng. Cho nên, nếu không nhờ một biên cố xảy ra trong đời, thì không biết đến chừng nào tôi mới biết bột chiên có trứng nó khác với bột chiên không trứng thế nào.

Xe bột chiên ngon như vậy dĩ nhiên là đắt. Khi nào cũng có người ăn và kẻ chờ. Vấn đề là ông Tàu chỉ có thể xếp khoảng gần chục cái ghế nhỏ chung quanh xe. Không đủ. Lâu lâu tôi cũng phải đứng chờ. Tôi để ý có một cô bé nữ Hướng Đạo cái đoàn bên cạnh hình như tuần nào cũng qua ăn bột chiên. Ô không, bạn đừng có nghĩ...xa quá oan uổng cho tôi lắm. Lúc đó tôi chưa biết yêu đâu. Tôi còn nhỏ, mà à Hướng Đạo này xem ra còn nhỏ hơn tôi nữa. Nó óm toong, tóc thắt đuôi gà, và hình như...hoi đen (sau này lớn lên tôi mới biết chữ da bánh mật!). Vậy đó, nó không có gì đặc biệt. Nhưng tôi lại để ý đến “nó” vì tôi... ganh.

Không hiểu nó có bà con họ hàng gì với ông Tàu bán bột chiên hay không. Tôi thấy, người khác tới mà hết ghế thì phải đứng chờ, nhưng hề nó bị hết ghế là ông...hóa phép lấy ra một cái ghế khác từ trong xe ra. Bất công thiệt, nhưng tôi không dám giận ông, chỉ dám...giận nó mà thôi.

Còn nữa nhe. Như đã nói, tôi bao giờ cũng chỉ ăn đĩa

không trứng, nhưng con nhỏ này bao giờ cũng ăn đĩa... có trứng. Nó đâu cần kêu. Chỉ cần tới ngồi xuống là ông Tàu tự động làm một đĩa có trứng bung ra. Xí! Nhưng điều làm tôi tức tối nhất là mỗi lần ngồi bên cạnh thấy nó ăn không hết, bột hay trứng gì nó cũng để lại, và ông Tàu cho vô giỏ rác hết. Ôi thiệt là phí của trời. Phải gặp tôi, hừ hừ Phải gặp tôi thì...không còn một cọng hành chứ đừng nói chi bột hay trứng. Vậy là từ “giận”, tôi đâm ra “ghét” nó dễ sợ.

Một bữa kia tôi ăn xong đĩa bột chiên nhưng còn luyên tiết, ngồi nhâm nhi ly trà nhạt chưa chịu đứng dậy thì ...“nó” tới.

Như thường lệ, ông Tàu làm nó một đĩa bột chiên có trứng. Tôi liếc sang mà tức cảnh hồng. Ông Tàu này quả là bất công. Tôi bự con như vậy mà ông chỉ cho tôi một đĩa chút xíu. Trong khi con bé óm toong thấp lè tè này ông lại làm một đĩa thiệt bự.

Tôi ngồi mà ngao ngán cho tình đời đen bạc. Chưa biết phải làm gì. Bỗng nhiên nó quay sang nhìn cái đĩa bóng loáng không một miếng hành của tôi noãn miệng cười hỏi

-Muốn ăn miếng trứng của tui hông?

Ô! Tôi có nghe lộn không? Sợ mình lãng tai nên giả bộ không nghe. Nó lấy đôi đũa chỉ vào miếng trứng vàng óng ánh nói lần nữa, vẫn cái giọng trống không

-Ăn miếng trứng này nhe?

Lần này thì nghe đã rõ ràng. Các bạn ơi, trong mấy giây, tôi biết là trong đầu tôi suy nghĩ đấu tranh tư tưởng dữ dội lắm. Không biết tôi suy nghĩ được những gì, và đã ôn được bao nhiêu bài công dân giáo dục về phép tự trọng, nghèo cho sạch rách cho thơm... Chi biết cái đầu tôi suy nghĩ gì mặc kệ nó. Cái cổ của tôi ngoan ngoãn ...gật cái cụp. Nó lấy muỗng xúc nguyên miếng trứng bỏ sang đĩa tôi. Chưa hết, lại còn sót gân nửa đĩa bột chiên của nó sang bên tôi luôn.

Và đó là lần đầu tiên tôi biết mùi vị của bột chiên có trứng.

(Tôi quên không biết mình có nhớ mà cảm ơn hay không ha? Hic!)

Tuần sau tôi không dám tới ăn xe bột chiên đó nữa. Sợ gặp lại nó chắc tôi sẽ mắc cỡ lắm. Không quen, không biết, người ta mới mở lời là OK cái rụp. Thiệt tình xấu hổ ghê. Tôi định bụng sẽ có đủ 50 đồng mua một đĩa có trứng trả lại. Trong lúc chưa trả được thì đành tạm lánh mặt vậy.

Tôi tạm lánh mặt, nhưng vẫn kín đáo để ý nó bởi vì cũng đâu cách trở xa xôi gì cho cam. Chỉ qua một cái xe bột chiên. Tôi họp bên phải, nó họp bên trái. Nên tôi dễ dàng thấy nó vẫn tới ăn bột chiên như thường lệ. Chỉ khác là mỗi lần tới, trước khi ngồi xuống ghế nó đều nhìn áo giác chung quanh như tìm kiếm ai thì phải (!)

Rồi nhiều chuyện xảy ra lắm. Đoàn của tôi rời vườn Tao Đàn đi chuyển chỗ họp lên công viên trước mặt Dinh Độc Lập, rồi 30/4, Hướng Đạo bị ngưng hoạt động. Tôi

trôi nổi đời mình theo vận nước. Không có dịp gặp lại cô ở Hương Đạo đó để mà trả lại món nợ trứng chiên...

*****

Một hôm, tôi ngồi chơi và không hiểu sao bỗng hát nghêu ngao như vậy: “Anh em ta, mau cố chặt cây khô vào đây, đốt chung. Đêm khuya nghe tiếng tí tách cây khô nổ vang giữa rừng...”. Chưa kịp hát tiếp, bỗng đâu đó một giọng ca ồm ồm vang lên tiếp lời “...dang tay nhau đứng vòng quanh lửa hồng, trong bóng đêm khói đưa bốc cao, cùng cầm tay hát vang lòng...”

Ai?

Ai mà có thể biết được bài hát này?

Bà xã chứ ai!

Tôi như trên trời rớt xuống. Sao nàng biết được bài này? Đây là bài ca Nhảy Lửa của Hương Đạo Việt Nam và dĩ nhiên chỉ có những người từng là Hương Đạo sinh, từng tham gia trại đêm mới biết. Nàng nhớ và hát một cách rành rọt như vậy thì chứng tỏ đã nhiều lần tham dự lửa trại, và là một Hương Đạo sinh kỳ cựu. Tôi ngạc nhiên quá:

-Sao em biết?

Nàng nhún vai:

-Well, why not? Bài này ai đi Hương Đạo cũng biết mà.

-Vậy em cũng là Hương Đạo? Sao không nói?

-Có bao giờ hỏi đâu mà nói! Nàng ngượng.

Ờ nhỉ. Sống với nhau gần ba năm. Thăng con đầu đã gần 2 tuổi, đây là lần đầu tôi nghe nàng ừ ừ ca, mà lại một bài ca Hương Đạo mới hay chứ. Thôi kệ, trẻ còn hơn không. Tôi đã lả hỏi

-Vậy hồi đó em họp ở đâu?

-Vườn Tao Đàn chứ đâu.

Hay nhỉ!

- Vườn Tao Đàn mà khúc nào?

Nàng ngưng dọn dẹp, suy nghĩ một hồi rồi lắc đầu:

-Vườn Tao Đàn rộng quá khó nói khúc nào. Chỉ nhớ là tụi em thường họp bên cạnh cái xe bán bột chiên.

Tôi suyt nữa la lên. Cái xe bột chiên này thì còn lạ lùng gì. Tôi hỏi lại cho chắc ăn

-Có phải xe bột chiên của ông Tàu đầu trục lóc không?

Nàng cười ngất

-Đúng rồi, ông chứ ai. Anh cũng biết ông hả? Mà hình như cả vườn Tao Đàn chỉ có một cái xe bột chiên đó thôi. Công nhận ngon hết xẩy. Tuần nào em cũng làm một đĩa. Mà hồi đó anh họp ở đâu?

Hừ, đâu phải ngon hết xẩy, ngon nhất thế giới mới đúng!

Nhưng bỗng nhiên tôi hơi chột dạ bèn nói trở đi

-Hơ anh họp cách đó xa lắm, lâu lâu mới lại ăn bột chiên vậy thôi.

Nàng chặc lưỡi

-Uổng quá ha. Phải chi hồi đó anh họp đâu đâu gần đó là tụi mình đã gặp nhau rồi.

Tôi chịu không nổi nữa hỏi hộp hỏi

-Em nhớ hồi đó ăn bột chiên có khi nào cho một thằng Hương Đạo khác ngồi ăn bên cạnh miếng trứng không?

Nàng phá ra cười nắc nẻ

- Có chớ! Có chớ. Tức cười lắm anh. Em nhớ hồi đó tuần nào cũng ngồi ăn với một thằng ở cái đoàn bên cạnh. Tội nghiệp. Nhà nó chắc nghèo lắm cho nên nó chỉ ăn bột chiên không trứng mà thôi. Có bữa em thấy “thằng nhỏ” ăn rồi mà còn thòm thèm nhìn sang cái đĩa em hoài thấy thương ghê, em hỏi nó có muốn ăn trứng không em cho. Trời ơi anh biết sao không, nó gật đầu chịu liền đó anh. Tức cười quá... Ừ mà sao anh biết chuyện này?

Nàng ngưng lại, trợn mắt nhìn tôi mấy giây, rồi la lên

-ÁÁÁÁÁÁ!!!!

...

Than ôi, chỉ vì thằng bé không trả nổi món nợ trứng chiên thời nhỏ mà dù đã chạy sang tới tận nước Mỹ, vẫn không thoát tay cô ả da... bánh mật.

Nợ chỉ một miếng trứng chiên mà trả cả một đời.

NGUYỄN CAO THÁI

Tin Làng Bách Hợp HĐTN, Lyon, Pháp

Văn Phòng Hương Đạo Trưởng Niên vừa được trưởng mõ làng Bùi Dzũng gửi danh sách tân hội đồng làng Lyon, Pháp, xin chúc mừng

- 1/_Tiên chi Tr. Su Huynh Trần công Lao
(Lạc Đà điền đạm)
tranconglao@laposte.net
- 2/_Lý trưởng Tr. Trần cao Bằng (Chôn Hiên)
trancaobang@gmail.com
- 3/_Mõ làng Tr. Buis Paul (Bùi Dzũng)
dzung.bui@free.fr
- 4/_Phụ tá Mõ làng : Tr. Ghanotakis André
(Trâu siêng năng)
Sonhong1954@yahoo.com
- 5/_Thư ký làng: Tr Joseph Dao (Đào quốc Thắng)
qthangdao@gmail.com
- 6/_Tuyên úy Tr.Linh mục Bernard Trần ngọc Hải
Tél 04 77 44 27 04
- 7/_Thân hữu M. Joseph Trần thế Nhu
Tél.04 74 08 81 88

Sinh hoạt HĐ Trưởng Niên

Về Quê Thăm Bạn

Chúng tôi đến Sài Gòn vào sáng 28 Tết âm lịch, ngay buổi chiều đã gặp bạn HĐ, để chia vui cùng Phái-đoàn HĐVN đi Họp Bạn ACTBD thứ 26 trở về. Chúng tôi được nhìn gương mặt rạng rỡ của các thiếu sinh đang hân hoan với những thành quả tốt đẹp tại Philippines. Chúng tôi nghe chú Thiếu ngồi bên cạnh thổ thê là lần đầu tiên chú tham dự Scout Youth Forum cùng với các thiếu sinh trên thế giới. Với hội thảo, người lớn lắng nghe ý kiến của trẻ, lập kế hoạch giáo dục trẻ hợp thời, hợp lý. Một ấn tượng mà chú khó quên. Qua họp bạn kỳ này, ACE tin tưởng gần đây HĐVN có thể đứng tổ chức Họp Bạn ACTBD tại quê nhà.

Scout: Creating a Better World (Châm ngôn Họp Bạn)

Trao trách nhiệm trước khi lên đường họp bạn

Mỗi lần về quê, chúng tôi đều đến với các trưởng lão, thăm hỏi và học kinh nghiệm của các trưởng quên mình giáo dục trẻ em. Trưởng Bò Lém đã 93 tuổi, mà thường ngồi xe hai bánh để Gấu Cản-Mẫn, 72 tuổi, chở đi họp mặt. Trưởng Lê Văn Ngoạn cũng thế, khi sinh thời, cũng ngồi Honda do Ông Siêng-Năng 75t chở đến họp mặt. Dù là đại lão, Tr. Lược còn vui vẻ như Sói Già ngày xưa. Với phong độ TUV năm nào, vẫn ân cần khuyến khích các trưởng dẫn thân phục vụ. Gần 60 năm, Trưởng sinhhoạt liên tục với ACE trẻ, với tính khoan dung, hoạt bát và kiên nhẫn, Trưởng đã để lại nhiều kỷ niệm khó quên từ Vòng Tay Lớn đến các Họp Bạn Quốc Gia –

Tr.Lược như một cỗ thụ không cần cỗi, đang tiếp tục phủ bóng mát cho những cây non vươn thẳng lên trong khu rừng đầy gai góc...

Chúng tôi đến thăm Lm.Nguyễn Thới Hòa (lúc trưởng còn sinh thời), Lm. Đinh Quang Điện và Lm. Nguyễn Tiến Lộc để tỏ lòng biết ơn các trưởng thường xuyên an ủi gia đình chúng tôi trong những ngày hoạn nạn.

Nhà thờ Xóm chiếu: Lân, cha Hòa và Beo

Chia sẻ với các Tr.Lộc, Thảo và Phúc

Gặp bạn cũ, chúng tôi mừng vui thăm hỏi, xúc động nhắc lại chuyện xưa. Vẫn như lúc trẻ, trao nhau kỷ vật để nhớ nhau hơn. Với bạn mới gặp lần đầu, chúng tôi mừng vui hội ngộ. Dù tuổi đời chênh lệch, cuộc sống khác nhau; nhưng cùng chung lý tưởng HĐ nên dễ kết thân.

Rời Sài Gòn đi Đà Lạt, qua Trảng Bom chúng tôi nhớ Họp bạn Phục Hưng 1959. Còn nghe vang vang “Một mùa nắng hiền reo mừng ta gặp nhau đây ...” Còn thấy “Rừng sao thay lá, nhưng hoa sao vẫn theo gió tỏa khắp bốn phương.” Qua Định Quán vượt đèo Blao, chúng tôi miên man với những đồi trà xanh ngát sau xứ đạo Tân Hà. Nhớ thầy giồng Ngô Đình Bảo, người cùng khóa Tùng Nguyên, thường ra quốc lộ đón xe đò gửi trái cây đầu mùa cho bạn si-cút Saigon. Qua đồi trà là trại trường Hồi Nguyên với dòng Ngũ Khê róc rách, thác Vàng thác Bạc...Lòng bùi ngùi nhớ bạn Nguyễn Đám Bạch, Tâm Henry, Âu Nhật Chương đã lia rừng và gần đây nhất, cuối năm 2011, Lê Gia Mô vừa vĩnh biệt.

Từ chợ Đà Lạt chúng tôi đón xe Đa Thiện, đi thăm trại trường Tùng Nguyên. Hồ Than Thở không còn thơ mộng, êm đềm... Bây giờ là khu giải trí ồn ào, loa vang inh ỏi. Chẳng khác nào “mô-tô bay” trước chợ cá Trần Quốc Toàn ngày xưa. Đồi Tùng Nguyên thì hoang vắng, kẽm gai rào kín xung quanh. Cô hoang mọc phủ kín đường mòn từ mộ cô Thảo xuống vườn rau Saint Benoit. Vòng học hoang vu, Minh Nghĩa Đường đổ nát, mà lòng vẫn nghe âm vang vọng lại “đôta, ới hò đôta”!

Beo và Sư Tử

Chiều Đà Lạt, chúng tôi ngồi bên ấm trà, nói chuyện rùng trong Café Việt-Hung, quán kem của Tr.TVKhắc năm xưa. Mất đắm chiều ngắm hồ Xuân Hương cạn nước, lòng thao thức tự hỏi không biết bao giờ được đem hoa huệ về trồng trên đất Tùng Nguyên...

Từ cao nguyên xuống bên xe Đà Nẵng, chúng tôi được Tuấn Mã thân hành đón về nghỉ gần Viện Bảo Tàng Chăm – Đà Nẵng thay đổi nhiều để lôi cuốn du khách. Chiều chiều qua chợ Cồn, dạo mát theo hè đá sạch sẽ bên sông Hàn dưới ánh đèn muôn màu rực rỡ. Đêm đến, xe cộ chen chúc, bóp còi ầm ĩ trên cầu mới dẫn qua Mỹ Khê tắm biển, ăn khuya. Nhìn người giàu phung phí, mà người nghèo thì khắc khổ. Đời sống thị dân quá khác biệt.

Sáng hôm sau, trước khi đi Huế chúng tôi uống cà phê An Hải/Bắc Đầu. Ngồi bên nhau, kể chuyện xa gần, đậm đà, khăng khít như xưa. Khi tạm biệt, ACE bắt tay trái, lòng dặn lòng giữ vững mối dây.

Qua Hải Vân, chúng tôi bắt đầu ngóng tìm đường vào trại trường Bạch Mã. Trời mưa rạt rào, đường bùn lầy lội khó đi. Chúng tôi không vào đến Bạch Mã, chỉ đứng ngắm Thiền Viện mới xây bên hồ, rồi trở ra. Đến Huế còn mưa, xe qua Hương giang vào thành Nội. Quanh co trên đường nhỏ hẹp, chúng tôi mới tìm được chiếc công cổ kính vào nhà Tr. Trần Văn Hồng. Gặp anh chị Hồng trong ngôi nhà cổ, xung quanh có nhiều hoa quý hiếm. Chúng tôi cảm nhận không gian yên tĩnh, thơ mộng của đất thần kinh. Rồi, chúng tôi đến thăm Tr. Nguyễn Thúc

Tuân. Từ Hồi Nguyên đến nay chúng tôi mới gặp lại Trường. Bây giờ Trường trên 100 tuổi. Sức khỏe còn tốt. Trường vui vẻ, niềm nở, nhỏ nhẹ như xưa. Gần đây, tại Hội Bạn Bách Việt, Trường lên khán đài khuyên nhủ trại sinh, với giọng nói mạch lạc, ân cần.

Sau khi chia tay Tr.Tuân, chúng tôi đến thấp nhang trước bàn thờ trường Tôn Thất Đông: Người dạy chúng tôi làm trưởng HĐ từ trại trường Hồi Nguyên.

Trường Hồng và Trường Nguyễn Thúc Tuấn

Bất chợt, chúng tôi thấy tấm hình quý hiếm dưới đây, chụp gấp để ACE coi: Các trường HĐVN đang họp ca tại Hội Bạn Liên Thái Bình Dương ở Úc năm 1956.

Từ trái qua: Quý trưởng Tôn Thất Dương Văn, Huỳnh Văn Nhu, Tôn Thất Đông, Nguyễn Thúc Toàn, Trần Trọng Lân, Võ Văn Thơ. (Tr. Phan Như Ngân đứng phía sau)

Trước khi về, chúng tôi đến thăm thân phụ Tr. Trần Xê. Chúng tôi cảm động khi Cụ đã gần 100 tuổi mà ngồi lên tiếp chúng tôi. Năm 2011, Cụ qua đời, ACE các miền đến tiễn đưa Cụ rất đông.

Dân làng Tân Hương từ xa về thăm ACE sống ở quê nhà, rủ nhau xuất du Vũng Tàu. Xe khởi hành, chúng tôi bắt đầu xa ... Cướp lời nhau mà nói, phụ họa nhau mà cười...Hết chuyện này qua chuyện khác, nổ như bấp

rang. Mấy chục năm mới gặp, nhắc lại chuyện xưa liên miên không dứt. Từ Phục Hưng đến Giữ Vững, rồi Tự Lực năm xưa đến Bách Việt bây giờ, kể ra vanh vách. Xe đến Vũng Tàu, đón thêm Ngựa Hăng, chúng tôi rủ nhau ra bãi uống “sữa cọt!”

Trước khi rời Sài Gòn, chúng tôi đi Gò Vấp thăm hai trưởng Ninh&Đáp. Khi ở Mỹ, tâm trí anh Ninh lúc nhớ lúc quên. Chị Đáp ngồi bên trò chuyện thì anh Ninh chỉ ngồi nghe, tùm tùm cười. Đầu xuân này, ACE đến chúc thọ anh chị, thấy anh Ninh vẫn thế, nhưng ngược lại thì chị Đáp rất yếu, phải nằm trên giường và có người chăm sóc đặc biệt

Anh chị Ninh&Đáp ở Gò Vấp, năm 2010

Dù ở đâu, tình thân HĐ rất trân quý. Già trẻ quý mến nhau, chia sẻ vui buồn, kiên nhẫn và bền lòng. Khi còn trẻ, thì kính trên nhường dưới. Lúc tuổi đời chồng chất, thì độ lượng bao dung. Đối xử với nhau hòa ái, khiêm cung nên nụ cười luôn luôn nở trên môi người HĐ.

Tháng 3-2012

TRẦN TRUNG HỢP

Gia đình Bách Hợp Nam California

Những năm gần đây, Phong Trào Hướng Đạo Việt Nam tại Hải Ngoại có thêm một ngành mới nhưng cũng là rất cũ. Đó là ngành HƯỚNG ĐẠO TRƯỞNG NIÊN. Viết tắt là HĐTrN. Hầu hết toàn thế giới, Phong trào thành lập rất nhiều Làng, Xã HĐTrN, nhưng duy nhất chỉ có một Gia Đình Bách Hợp Nam California là ngoại lệ. Chính vì là ngoại lệ, cho nên ta mới dài dòng tìm hiểu xem tại sao. Hướng Đạo Trưởng Niên là một tổ chức tập hợp những Trưởng có tuổi, không còn cầm Đoàn; nói chung là những Trưởng đã về hưu. Cũng có những Trưởng còn trẻ, vừa cầm Đoàn vừa muốn vui chơi với các Trưởng Già, nên HĐTrN càng đông vui! Trước kia, khi chưa có Ngành HĐTrN thì những Trưởng này được ở trong Ngành Tráng. Chính vì vậy cho nên ta nói ngành này rất mới nhưng cũng là rất cũ vậy!

Năm 1990, tại Dana Point City, một cuộc gặp mặt những HĐS Việt Nam tị nạn, từ đó nảy sinh ra một tập thể nhỏ sinh hoạt chung với nhau, mang tên GIA ĐÌNH BÁCH HỢP NAM CALI, do các Trưởng Đình Xuân Phúc, Đỗ Văn Ninh, Nguyễn Thị Đáp, Tôn Thất Hy, Đoàn Văn Thiệp, Vũ Thanh Thông... thành lập đầu tiên! Sau này khi ngành HĐTrN chính thức được công nhận, các “Làng xã” trên toàn thế giới đua nhau nở rộ; thì “Gia Đình” Bách Hợp Nam Cali vẫn khiêm tốn là một gia đình mà không đổi thành Làng, chỉ vì đó là một tập hợp các Trưởng “trưởng niên” tiên khởi khai sáng “Ngành Trưởng Niên”! Gia Đình Bách Hợp Nam Cali trải qua nhiều thời kỳ thăng trầm, vui buồn, nhưng vẫn hãnh diện là một đơn vị nền móng của HĐTrN. Sau này Trưởng Tôn Thất Hy lập Làng Bách Hợp Quảng Tế Nam Cali. Thêm một đơn vị HĐTrN tại Nam Cali là một hãnh diện, vì thủ đô Lille Saigon có đến hai đơn vị HĐTrN cùng sinh hoạt rất hăng. Một vẫn mang tên “Gia Đình” và một mang tên “Làng”!

Gia Trưởng Gia Đình Bách Hợp Nam Cali đầu tiên là Trưởng Đình Xuân Phúc rồi Trưởng Trần Trọng An Sơn, kế tiếp sau đó là Trưởng Trần Đức Hạnh, Trưởng Nguyễn Khanh và mới đây là Trưởng Lý Nhật Hui.

Ngày 4 tháng 3 năm 2012 vừa qua, Gia Đình Bách Hợp Nam Cali họp mặt tại nhà Trưởng Đình Xuân Phúc – Gia Trưởng GĐBH tiên khởi – để cùng chúc Tết Nhâm Thìn, cùng vui với Trưởng “Tiên Chi” Đình Xuân Phúc đã có số tuổi trên 90. Sau buổi tiệc vui, mừng tuổi...là cuộc họp nội bộ. Gia Trưởng Nguyễn Khanh trình bày lý do xin từ nhiệm, anh sẽ đảm nhiệm chức vụ đặc trách về cộng đồng Á-Châu Thái Bình Dương cho tiểu bang California và sẽ tranh cử vào Hội Đồng Giáo Dục của quận Cam; không còn đủ thì giờ chơi với GĐBH...! Toàn thể Trưởng có mặt, sau khi xem xét, đã bầu Trưởng Lý Nhật Hui, Gia Trưởng. Phụ tá Gia Trưởng: Trưởng Nguyễn Cửu Lâm, Nguyễn Đoàn, Lê Anh Dũng, Tổng Thư Ký kiêm Thủ quỹ giao cho Trưởng Trần Nghĩa.

Sau khi cùng hát bài chúc mừng, Tân Gia Trưởng phát biểu và đề ra phương hướng sắp đến. Thứ nhất là nối gảy thân ái với các Liên Đoàn và các đơn vị bạn, thứ hai là cùng thăm viếng các thành viên trong Gia đình Bách Hợp. Tân Gia Trưởng, một thành viên trẻ, năng nổ và đầy nhiệt huyết... Hy vọng Gia Đình Bách Hợp Nam Cali sẽ sánh vai cùng các đơn vị bạn trong HĐTrN hải ngoại, nêu cao tinh thần “Hướng Đạo một ngày, Hướng đạo mãi mãi!”

Sóc lanh lợi LÊ ANH DŨNG

Sinh Hoạt Hướng Đạo

Chào cờ đầu năm và ngày sinh BP

Hàng năm, cứ đến mùa xuân hoa nở tốt tươi, mưa từng đợt ướt sũng miền Nam Cali và cái lạnh vừa đủ để người ta ăn diện thời trang mùa Đông... thì các Liên Đoàn Hướng Đạo Việt Nam thuộc Miền Tây Nam Hoa Kỳ liên kết nhau tổ chức ngày sinh hoạt và chào cờ đầu năm.

Huntington Beach Park là địa điểm thuận lợi, với khung cảnh thiên nhiên đầy vẻ hoang dã, khiến cho tiếng hát vang của các Đoàn Sinh HĐVN trở nên vô cùng thích thú. Ngày 26-2-2012, Ban Tổ Chức lễ chào cờ đầu năm và mừng ngày sinh nhật BP (22 tháng 2), vị Tổ khai sanh ra Phong Trào Hướng Đạo Thế Giới.

Lúc người viết đến đất trại là 9:30 thì các đơn vị của các Liên Đoàn đã ổn định vị trí, tiếng hát vang vang, tiếng chiêng trống từng từng rất là vui nhộn mang truyền thống, tinh thần văn hoá dân tộc Việt Nam. Nếu là một quan sát viên từ máy bay nhìn xuống khu vực Huntington Beach Park, người ta sẽ ngạc nhiên nhận thấy rất đông các em Hướng Đạo Sinh, đủ màu sắc đồng phục, khăn quàng, cờ xí, trống chiêng, huy hiệu...Cả già lẫn trẻ đều hăng hái vui tươi tay bắt mặt mừng trong tinh thần đoàn kết Hướng Đạo.

Quan khách tham dự, người ta nhận thấy có đại diện của HDTU HĐVN, Hướng Đạo Hoa Kỳ Châu Orange County, Các Trường trong Gia Đình Bách Hợp Nam Cali, làng Quảng Tế, làng Bách Hợp San Diego – Báo chí truyền thanh truyền hình địa phương. Đặc biệt, tuy đã trên 90 tuổi và trí nhớ không còn minh mẫn, nhưng Trường Đình Xuân Phúc vẫn được các cháu đưa đến, để tận mắt nhìn cảnh họp trại vô cùng cảm động!

Các Liên Đoàn Văn Lang, Liên Đoàn Hùng Vương, Liên Đoàn Trường Sơn, Liên Đoàn Hoa Lư, Liên Đoàn Quang Trung Ngọc Hồi, Liên đoàn Vạn Kiếp, Liên Đoàn Chí Linh, Liên Đoàn Lam Sơn, Thanh Đoàn Bạch Đằng Giang, Liên Đoàn Hướng Việt, Liên Đoàn Chi Lăng đã chuẩn bị đầy đủ hành trang cho một ngày sinh hoạt ngoài trời, cho các trò chơi Hướng Đạo, cho bữa ăn trưa thân mật trong tinh thần ái gần bó không phân biệt trẻ già. Bởi đã là Hướng Đạo Sinh thì không ai tính tuổi, dù đã gần thất thập hay hơn nữa cũng vẫn là những HDS.

Năm nay hai hướng dẫn viên tí hon, hai Thiếu Sinh thuộc LD Hướng Việt, một phụ trách nói tiếng Việt một dịch ra Anh ngữ rất xuất sắc, giới thiệu đầy đủ các chi tiết trong buổi lễ.

Trường Ban Tổ Chức là Tr Phạm Đỗ Thiên Hương đọc lời khai mạc. Sau đó các Trường phụ trách Trung Ương, Miền bày tỏ cảm tưởng. Cuộc tế lễ “QUỐC TỔ” được Liên Đoàn Văn Lang thiết kế bàn thờ và ban tế.

Phần tế lễ hoàn toàn do các em đảm trách một cách xuất sắc.

Năm nay ngày sinh hoạt và chào cờ đầu năm được mang tên “Tiến Lên.” Phần văn nghệ được mọi người tán thưởng nồng nhiệt. Múa lân cũng là một trong những mục vui được Liên Đoàn Vạn Kiếp và Văn Lang phụ trách rất ư chuyên nghiệp. Các mục văn nghệ của các LD rất ý nghĩa, các em từ Chim Non, Sói Con đều hăng say tham gia khiến cho ngày chúa nhật đẹp trời, ngày sinh nhật BP trở nên vô cùng thích thú và trang trọng!

Về phía các Trường Niên, sau chào cờ, tay bắt mặt mừng hỏi thăm sức khoẻ của nhau là bữa ăn trưa đầm ấm đầy tình thân ái, do Ban Tổ Chức khoản đãi. Làng Bách Hợp Quảng Tế cũng chuẩn bị nhiều món ăn thuần tuý Huế ngon và ý nghĩa. Làng Bách Hợp Quảng Tế và Gia Đình Bách Hợp Nam Cali họp nhau, hát ca và trao đổi những mẩu chuyện vui, những kỷ niệm và chúc nhau sức khoẻ.

Nhờ có ngày chào cờ hàng năm, các Trường Già và các Trường Trẻ kết đoàn và trao đổi những điều hay cũng như thông cảm nhau, nối gậy thân ái. Ngày sinh hoạt kéo dài đến chiều với các phần trò chơi, ca hát, văn nghệ ngoài trời, vui tươi và kết thúc đầy thích thú trong tình yêu thương với nụ cười Hướng Đạo.

Hướng Đạo Trường Niên tham dự Lễ Chào Cờ đầu năm

LỄ TRAO ĐĂNG CẤP ĐẠI BÀNG Liên Đoàn Hồng Bàng, HTĐ

Ngày 23 tháng 3 năm 2012 Liên Đoàn Hồng Bàng Hoa Thịnh Đốn tổ chức lễ trao đăng cấp hướng đạo Đại Bàng cho em Thomas Nguyễn thuộc Thanh Đoàn Bạch Đằng tại nhà thờ Knox Church, Falls Church, Virginia.

Thành phần tham dự gồm các trưởng của Liên Đoàn, phụ huynh của các em, Âu Đoàn Cờ Lau (Trưởng Lê Đình Đăng phụ trách), Nữ Đoàn Mê Linh (Trưởng Bùi Thanh Loan phụ trách), Thiếu Đoàn Quang Trung, Thanh Đoàn Bạch Đằng, một số thân hữu, Làng Bách Hợp (anh Nguyễn Hữu Đê, anh chị Nguyễn Tấn Định, anh chị Nguyễn Đức Tùng, anh chị Lê Đình Đăng, anh chị Nguyễn Phi Hùng, anh chị Lưu Ngọc Thành, anh chị Nhữ Văn Trí), bà Nội, ông bà Ngoại và cha mẹ của em Thomas Nguyễn (chị Lê Nguyễn Trúc Phương & Trưởng Nguyễn Phi Hùng).

Buổi lễ bắt đầu lúc 6:30 PM và kết thúc lúc 8:00 PM cùng ngày trong không khí trang nghiêm và thân mật.

Tổ chức lễ cũng giống như những buổi trao đăng cấp hướng đạo Đại Bàng cho các em hướng đạo trước đây. Tuy nhiên có điểm đặc biệt phần cuối của chương trình là sự phát biểu của chị Lê Nguyễn Trúc Phương. Chị diễn tả tình cảm của chị đối với sinh hoạt hướng đạo. Tâm tình của chị về sự thành công của phương pháp giáo dục bằng sinh hoạt ngoài trời...

Lời tâm tình của chị thật cảm động. Mọi người yên lặng lắng nghe. Cảm nghĩ cụ thể của chị về lợi ích của hướng đạo làm cho tôi và những người trong hội trường cảm thấy vui và ấm lòng về con đường anh em chúng tôi đang đi. Xin giới thiệu đến quý vị bài phát biểu của chị Lê Nguyễn Trúc Phương.

Hình từ trái sang phải :Tr. Nguyễn Phạm, Nguyễn Hữu Đê, Trúc, Bùi Thanh Loan, Lê Đình Đăng, Nguyễn Tấn Định, Nguyễn Đức Tùng phụ trách huấn luyện.

Công Bền Chí NHỮ VĂN TRÍ

TÂM SỰ CỦA NGƯỜI LÀM VỢ TRƯỞNG VÀ MẸ CỦA MỘT HDS

Thấm thoát gần 10 năm kể từ ngày tôi đến với hướng đạo. Ngày đầu tiên bờ ngõ dẫn con tôi đến Âu đoàn Hoa Lư, Pack 612 thuộc Liên Đoàn Hùng Vương, Virginia, tôi không biết cháu có thích hướng đạo hay không? Những buổi thứ sáu kế tiếp đưa con trên đường về tôi không nghe con than phiền xin nghỉ học thay vào đó cháu lại hỏi tôi thứ sáu tới mình có đi hướng đạo hay không hở mẹ.

Tôi hiểu mình đã là mẹ của một hướng đạo sinh.

Sau vài năm, một ngày đi làm về tôi chợt thấy bộ đồ Trưởng xuất hiện trong ngăn tủ nhà tôi. Giống như câu chuyện gia nhập hướng đạo của trưởng Nguyễn Công Trứ (cựu Liên Đoàn Trưởng Liên Đoàn Hùng Vương) viết trong một tờ báo hướng đạo. Chồng tôi, Nguyễn Phi Hùng giờ đã là một “bị Trưởng.” Không biết “bị” hay nghe bùi tai bởi lời dụ dỗ của Tr. Nguyễn Đức Tùng (cố vấn Liên Đoàn Hồng Bàng) chồng tôi đã làm một chuyện ngoài sức tưởng tượng của tôi là “làm Trưởng.” Từ đó tôi đã trở thành vợ của “bị Trưởng” hay nói cách khác đi như các anh hay nói đùa: tôi là Trưởng của Trưởng!

Làm mẹ của một đoàn sinh tôi thật sung sướng khi thấy con mình học được thật nhiều điều mới ở hướng đạo. Những buổi họp đoàn, những ngày tham dự trại với các con, tôi thấy không những con mà mẹ cũng học được thật nhiều điều mới lạ. Tôi học được những bài học chính tôi đã không bao giờ nghĩ tới. Khi tiệc tùng trong sinh hoạt tôi học được cách làm món ăn mới từ những bà mẹ tài ba vui tính. Khi sinh hoạt ngoài trời tôi học được nhiều kinh nghiệm của các bậc bề trên về thái độ cư xử, tổ chức và sắp xếp công việc.

Tôi có cảm giác khác lạ khi làm vợ của một Trưởng hướng đạo. Thời gian đầu tôi thấy mình bị hụt hẫng. Cái cảm giác bị bỏ rơi (thật tình mà nói) có phải tôi đang làm một người mẹ độc thân không?

Một buổi tối ở lại trại đêm, có một đoàn sinh rấn mắt kể chuyện ma. Các con tôi sợ quá đến hỏi mẹ:

- Ba đâu?

Trong đầu óc non nớt của các cháu chỉ có “Ba” mới trấn an các cháu được! Khi anh về đến cửa lều nghe tôi nói với các con:

- Không sao, mấy bữa nay không có ba cũng đâu có sao!

Anh hoặc gia vì tự ái hay vì cảm giác có lỗi với vợ con, Anh giận giỗi nói:

- Nếu em muốn anh sẽ “quit” scout liền lập tức. Anh không muốn nhìn thấy em không vui như vậy nữa.

Oan cho tôi ghê lắm, tôi buồn và cũng mệt lắm khi đi trại chỉ biết lủi thủi lo cho con vì chồng phải đi làm chuyện khác. Không có người để tôi nhờ vả hay nhờ vả chuyện lớn nhỏ. Dầu sao tôi đâu đến nỗi kỳ cục như vậy. Những lần cắm trại sau, tôi lặng lẽ sắp xếp chuyện

của mình, của con để không phải làm phiền anh. Tôi hiểu gia đình tôi không chỉ có 5 người mà bây giờ đã là 50 hay còn nhiều hơn nữa. Nhờ vậy mà niềm vui hay nỗi buồn cũng nhân lên cùng với tỷ lệ của đoàn sinh.

Vài lần trên đường về sau một buổi cắm trại các con tôi hỏi tôi:

- Ba có vui không?

Cả hai chúng tôi nhìn nhau, tôi trả lời dùm cho anh :

- Vui lắm!

Nhiều lúc tôi thấy tội nghiệp cho các con tôi khi đi cắm trại hay họp hành. Người khác làm việc gì sai thì không sao nhưng với các con tôi thì lại khác hay bị vợ chồng tôi rầy la nhiều hơn và phải làm việc nhiều hơn! Có một lần cắm trại Thomas Nguyễn bị sốt (con đầu của tôi, chúng tôi có ba đứa). Cháu không nói với chúng tôi vì biết ba và mẹ đều bận rộn với việc riêng của mình. Cháu lặng lẽ vào lều nằm đợi đến tối khi tôi vào lều cháu mới nói:

- Mẹ ơi, cho con uống thuốc đi

Tôi bật khóc. Tôi xin lỗi cháu. Tôi nói vì bận rộn quá nên mẹ không biết sớm hơn tình trạng sốt của con. Cũng may trại gần nhà tôi chờ cháu về và dùng tất cả những kinh nghiệm mà tôi đã học được ở Bệnh Viện chữa trị cho cháu (tôi làm việc trong nhà thương). Sáng hôm sau cháu khỏi bệnh và có mặt vào lúc chào cờ. Trong buổi chào cờ tôi nghe được một người nào đó đã nói:

- Con của Trường mà. Nếu đem con của Trường về nhà ngủ ban đêm được thì trại sinh còn ai muốn ở lại trại nữa?!

Nghe được lời nói như vậy tôi buồn lắm !!!

Ở cương vị một người mẹ đoàn sinh tôi có thể cãi lại và tỏ thái độ chống đối, giận hờn. Nhưng ở cương vị một người vợ Trường lại khác. Tôi dẹp cơn nóng giận. Tôi nhận thức ngay rằng điều tôi nghe được có thể bỏ qua, không có gì đáng để tâm. Mình không kềm chế được lòng để có sự thông cảm làm sao tôi có thể làm gương cho người khác được!

Chuyện dài và dài nữa nếu tôi cứ tiếp tục kể. Tôi dừng lại và xin được vài phút cảm ơn tất cả các Trường, phụ huynh, anh chị và các em đoàn sinh có mặt tại hội trường hôm nay đã cho gia đình tôi cơ hội sinh hoạt chung, đã cho gia đình tôi học được thật nhiều bài học hay, không một trường học nào ngoài đời có thể dạy được những điều cụ thể như vậy.

Gia đình tôi có những người bạn tốt trong một môi trường sinh hoạt độc đáo các môi trường khác không thể sánh bằng. Đã giúp cho cuộc sống của chúng tôi được phong phú, sự hiểu biết được mở rộng hơn. Tất cả mọi người ở đây chính là những bông hoa đẹp hơn những bông hoa được triển lãm ở các phòng tranh nghệ thuật.

Những bài học, những việc làm của tất cả mọi người sẽ được gia đình tôi trân trọng gìn giữ với sự biết ơn. Đối với các con tôi đây là những kỷ niệm đẹp nhất mà các cháu may mắn có được trong cuộc đời của mình.

Lịch Sử Hướng Đạo Ninh Hoà

Vào mùa hè năm 1967 với bầu nhiệt huyết tuổi thanh niên, muốn làm điều tốt tạo thêm một sân chơi mới cho vùng đất Ninh Hoà, Trường Bảo Lâm lúc đó đang là sinh viên khoá 3 Quản trị Kinh Doanh Đại Học Đà Lạt đồng thời là giáo viên môn văn tại trường trung học Đức Linh Ninh Hoà đã vào Nha Trang xin phép đạo trưởng Khánh Hoà lập nên HĐ Ninh Hoà.

Thiếu đoàn đầu tiên mang tên Trần Quốc Toàn thuộc HĐVN - Châu Trường Sơn Thượng- Đạo Khánh Hoà. Do đó Trường Bảo Lâm là người đầu tiên mở ra phong trào HĐVN tại Ninh Hoà mà trước đó chưa ai khai phá. Sau đó chừng 2 năm vì lý do phải lo tập trung học thi để tốt nghiệp cử nhân CTKD khoá 3 nên Trường Bảo Lâm tạm dừng sinh hoạt với HĐNH và chuyển giao cho Trường Trần Chu Đức lúc ấy là Hiệu Trưởng Trung Học Ninh Hoà (Trần Bình Trọng). Trước lúc chuyển giao Trường Lâm có vào Nha Trang xin thành lập Tráng đoàn Ninh Hoà vì hầu hết HDS Ninh Hoà lúc đó tuổi đã vượt tuổi thiếu và kha nhưng vẫn chấp nhận sinh hoạt với ngành thiếu vì quá yêu thích phong trào Hướng đạo. Nhưng việc thành lập Tráng đoàn không thành như mong đợi.

Đến 1971 Trường Trần Chu Đức chuyển công tác mới tạm rời Ninh Hoà về Đà Lạt, rất may Trường Lâm đã kịp thời về sinh hoạt lại và nhờ có sự hỗ trợ của Cha Bửu, Gia đình HDS Đỗ Hữu Đức và các huynh trưởng còn sinh hoạt nên đã phát triển thiếu đoàn lớn mạnh thêm; sau đó đầu năm 1973 Trường Bảo Lâm nhận công tác mới ngành ngân hàng tại Đà Nẵng nên tạm dừng sinh hoạt HĐ tại Ninh Hoà và giao lại cho trưởng Trần Thanh Tùng (đã mất).

HĐNH vẫn tiếp tục phát triển tốt cho đến cuối tháng 4-1975 và trong thời gian đó: đầu năm 1973 thành lập kha đoàn 207 Ninh Hoà. Vương Văn lúc đó làm kha trưởng. Tiếp theo đó Nữ HĐNH được thành lập gồm các chị như chị Phan Phụng Loan (Nữ trưởng HĐVN tại Ninh Hoà) Ngô Lệ Lại, Hàng Khánh Vân, Lê Thị Nam, Nguyễn Thị Thu, Nguyễn Thị Vân, Ngô Kiều Thu, và nhiều nữ HDS khác...

Một vài việc đã làm được của HDS Ninh Hoà

Có mặt tại Ninh Hoà chưa lâu, tổ chức lại thường thay đổi nhân sự do tình hình thực tế gắn bó với công việc của các trưởng nên đóng góp của HĐNH cho thanh thiếu niên còn rất khiêm tốn, xin nêu vài việc làm có ích:

- Tạo một sân chơi mới lành mạnh, hữu ích cho thanh thiếu niên tại Ninh Hoà.
- Xây dựng được tinh thần đoàn kết, hợp tác, kỷ luật, cầu tiến và lòng nhân ái trong Hướng đạo sinh Ninh Hoà.
- Tổ chức cứu trợ nạn nhân bão lụt hàng năm. Đặc biệt trận lụt lớn vỡ đê bao quanh tại Ba Làng – Ninh Phụng.

- Tổ chức sửa nhà cho các gia đình nghèo cũng như cho các nhà dân bị sập do cuộc chiến vào các năm 67, 68, 69 tại các xã Ninh Quang, Ninh Bình.
- Tham gia các cuộc lạc quyên gửi qua hội Hồng Thập Tự Khánh Hoà để giúp đỡ các nạn nhân chiến tranh.

Đính chính một hiểu lầm về Hướng đạo Ninh Hoà

Trên một trang web tình cờ đọc được đã có người ngộ nhận HĐNH là HĐ của công giáo hoặc của Trường Đức Linh điều này hoàn toàn sai. Vì lúc ấy đồng thời có đoàn “Hùng Tâm Dũng Chí” Ninh Hoà của công giáo giống như “Gia đình Phật Tử” Ninh Hoà của Phật giáo vậy. Riêng tại trường Trung học Bán Công Ninh Hoà cũng có đoàn thiếu niên Hải Âu do thầy Sơn, thầy Hiến, thầy Độc, cô Chiêu... phụ trách. Tất cả sinh hoạt gần giống tổ chức HĐVN. Có lẽ vì lúc ấy có cha BỬU đã từng là kha trưởng HĐVN và HDS Nguyễn Văn Tâm một người công giáo rất nhiệt tình hỗ trợ chuyên môn cho “Hùng Tâm Dũng Chí”; vả lại văn phòng HĐVN tại Ninh Hoà trong 2 tháng đầu tiên khi mới thành lập vào năm 1967 đã được đặt tại VP Trường Đức Linh nên đã bị ngộ nhận chăng? Dù sau đó VP của HĐNH lần lượt dời về Chi Thanh Niên (ngã ba NH) và sau nữa đã trụ ngay Sân Vận Động (Nhà văn hoá thiếu nhi thị xã Ninh Hoà hiện nay).

Người viết bài này đã may mắn được sinh hoạt HĐVN tại Ninh Hoà qua 3 thời kỳ của 3 trường: Trường Trần Chu Đức vừa là thầy dạy Pháp văn và là Hiệu trưởng trường Trần Bình Trọng thân yêu của tôi. Trường Bảo Lân người đã đặt nền móng đầu tiên cho HĐNH. Trường Trần Quốc Hùng đã mất, là thông dịch viên của cơ quan MACV tại Dục Mỹ, người gốc Bắc, rể Ninh Hoà. Sau này là liên đoàn trưởng HĐVN tại Ninh Hoà vì lúc ấy đã có thêm ngành kha mà lúc mới thành lập Vương Văn làm kha trưởng và kha đoàn mang tên Kha Đoàn 207 Ninh Hoà; đồng thời thành lập ngành Nữ HĐVN chỉ thiếu ngành Tráng mà thôi. Do vậy nên nội tình HĐNH thì tất cả các HDS Ninh Hoà và tôi biết rõ hơn những gì đã bị ngộ nhận.

Tất cả những tài liệu liên quan đến HĐNH cùng rất nhiều hình ảnh sinh hoạt của Hướng đạo Ninh Hoà đã phải nộp cho Ủy ban Quân Quản Ninh Hoà sau 30-04-1975 và người nộp xin được giấu tên với lý do hết sức tế nhị: lúc ấy anh ta không hiểu rõ việc mình làm. Dù sao việc giao nộp tài liệu cũ cũng là trường hợp chung của người dân miền Nam thời thời bấy giờ. Mong rằng những gì đã qua hãy cho qua để tất cả HDS cũng như đồng hương Ninh Hoà cùng hướng về tương lai. Và cũng vì HĐVN không phân biệt tôn giáo, chính trị, màu da, sắc tộc nên những tài liệu kia không ảnh hưởng chính trị đến ai cả; chỉ tiếc một điều là không còn tấm ảnh nào để chúng ta thấy sinh hoạt HĐVN tại Ninh Hoà qua hình ảnh của các thời kỳ mà thôi! Các hình ảnh về những đêm tĩnh tâm, lễ tuyên hứa, lửa trại, trò chơi lớn, học chuyên

môn. Những lần quyên tiền cứu giúp nạn nhân chiến tranh, cứu lũ lụt giúp dân tại thôn Ba Làng xã Ninh Phụng, giúp dân dựng lại nhà do tàn phá bom đạn của chiến tranh tại Ninh Bình, Ninh Quang, các màn biểu diễn võ thuật của các môn phái do HDS trực tiếp thực hiện v.v... nếu bạn nào còn giữ được tấm ảnh nào xin tiếp tục gửi cho chúng tôi để cập nhật. Thay mặt HĐNH tôi xin rất biết ơn.

Nhân đây tôi xin cảm ơn Trường Bảo Lân đã động viên tôi viết lại theo bộ nhớ của mình dù chắc chắn một điều là vẫn còn nhiều thiếu sót. Cảm ơn Trường Trần Chu Đức đã diu dặt, thức trọn đêm tĩnh tâm, chấp nhận lời hứa của tôi, trực tiếp đeo hoa bách hợp sau khi tuyên lời hứa...và tôi đã được gia nhập vào đại gia đình HĐVN.

Xin Một phút mặc niệm dành cho Trường Trần Quốc Hùng và các HDS Ninh Hoà đã mất... Xin cảm ơn các Huynh Trưởng, các HDS mà UẨN đã từng gặp tại Daklak, Hà Nội, Huế, Nha Trang, Sài Gòn...

Xin mời các trường và các bạn HDS cũng như các bạn Ninh Hoà đóng góp thêm ý kiến, phê bình, bổ sung thêm hình ảnh, tư liệu, v.v... để tương đối đầy đủ trước khi được in trên mạng www.hoininhhoaducmy.org và www.ninhhoatoday.net.

Viết xong tại Sài Gòn lúc 17:00 ngày 04-02-2012

NGUYỄN NGỌC UẨN

Đố vui từ Pháp

Sau đây là câu đố vui do Trường Châu Văn Lộc của Làng Nam Quan Paris, Pháp gửi cho Liên Lạc. Xin quý trường thử đọc những con số sau đây thành chữ. Thí dụ như 10.000 là «vạn» (Bắc) hay «muôn» (Nam), vân vân.

- 10.000
- 100.000
- 1.000.000
- 10.000.000
- 100.000.000
- 1.000.000.000

BÁCH HỢP 18&25 năm với một Liên Đoàn

25 năm trước đây trại Bách Hợp của Chi Nhánh Đức được tổ chức nơi này. Trong những ngày trại ấy, một Liên Đoàn tên là Hùng Vương đã thành lập và ...trình làng.

Trời tháng tư luôn luôn lạnh giá. Khi tuyết ngập sân, lúc mưa rào, lẫn nắng ấm. Nắng tháng tư đã không làm cho ai kia hồng lên đôi má, không để những trại sinh vứt bỏ chiếc áo ấm trong lều mà là cái nắng lạnh se da, ai nấy co ro trong chiếc áo ấm mùa đông kèm theo gắng tay, khăn quàng, nón ni.

Trở lại nơi này sau 25 năm dài xa cách. Chúng tôi, toàn Chi Nhánh Đức với phụ huynh và thân hữu đã lên tới 110 trại sinh cùng nhau họp mặt nơi đây trong ngày thứ sáu mùa Phục Sinh.

Đất trại Lilienwald vùng Karben thành phố Frankfurt đang đón chào chúng tôi với trại Bách Hợp lần thứ 18 và ngày thứ bảy sau đó sẽ cùng nhau mừng 25 năm thành lập Liên Đoàn Hùng Vương với một chương trình văn nghệ đặc sắc ở sân khấu thành phố.

Thứ sáu ....trời mưa, mưa rơi hoài không dứt.

Hai chúng tôi rời nhà với một xe đầy ắp những thức ăn cho trại, nệm hơi, túi ngủ và nhiều hình ảnh của 25 năm qua có liên quan tới sinh hoạt của Liên Đoàn Hùng Vương.

Đến trại, những khuôn mặt thân quen tay bắt mặt mừng như những lần gặp nhau, tất cả vẫn không che dấu được thoáng nét lo âu cho ngày mai nếu thời tiết quá xấu người tham dự sẽ ít, bỏ công sức lâu nay anh chị em chuẩn bị tập tành. Nhưng...vẫn là chuyện của ngày mai. Hôm nay với chương trình đã đầu vào đó chúng tôi toàn trại Bách Hợp 18 vẫn nhip nhàng tiến hành.

Lilienwald vùng Karben. Khu đất trại của Hướng Đạo DPSG sau 25 năm trôi qua đã có thật nhiều thay đổi.

Xem những dãy nhà sàn như vùng thượng du Việt Nam nay đã xây cất lại hai tầng với nhiều chỗ ngủ. Bếp núc cũng được tân trang với nhiều lò nấu nướng. Chung quanh đồng ruộng thẳng tắp bao quanh là rừng cây, con suối nhỏ tiếc là mùa đông vẫn còn nên không nghe tiếng róc rách, thân trơ cành mẫm lá non đang chờ cơn nắng ấm là lại vươn mình.

Bóng đêm xuống dần.

Phần khai mạc trại và lễ gắn sao thâm niên cho Liên Đoàn Hùng Vương đang làm mọi người náo nức chờ đợi.

Thoáng bên tôi nhiều khuôn mặt và nét xúc động hiện ra, có phải vì niềm cảm xúc dâng trào hay không mà từ Trưởng Vĩnh Đào đến Trưởng Gà Lôi đến Sơn Miêu đến Báo .... đều đã phải nhiều lần gắn tới gắn lui ngôi sao thâm niên và con số 25 kia mới chịu nằm yên trên lá cờ Liên Đoàn.

Bây giờ là phần tiễn đưa các Thiếu lên Thanh Đoàn.

Nơi chia tay là chiếc cầu gỗ thơ mộng, đứng bên này cầu nhìn các em tháo khăn quàng của ngành Thiếu, bắt tay trái từ già Thiếu Trưởng của mình, hàng cây cũng đứng buồn hiu. Bên kia quý Trưởng ngành Thanh đang chờ nắm vắt vẻo trên tay với nhiều chiếc khăn quàng màu huyết dụ. Trông các em lúc này lớn và chững chạc hơn ra.

Chúng tôi nhanh chân trở về phòng sinh hoạt để chốc nữa đây mọi người sẽ trở vào và tham dự phần giới thiệu cuốn sách: *Hoa Huệ Bên Hồ Leman* của Trưởng Vĩnh Đào.

Mọi thứ đã được chuẩn bị.

Chiếc bàn nhỏ với khăn bàn trắng, bên cạnh là bình hoa với nhiều đóa hoa rừng, hai chồng sách chất cao đang chờ đón mọi người. Với lời giới thiệu ngắn gọn của Trưởng Gà Lôi, vài câu tâm tình của chính tác giả, thoáng chốc số sách đã được chiếu cố tận tình. Giờ đây chỉ còn tiếng cảm ơn của người nhận sách kèm chữ ký của tác giả hiện diện.

Sáng thứ bảy với 15 phút thể thao do thân hữu Tuyên đảm nhận.

Chúng tôi ăn sáng thật nhanh, Liên Đoàn Hùng Vương và những người có trách nhiệm cho buổi văn nghệ chiều nay đã rời khỏi trại. Số phải lo đi nhận hội trường, số lo chuẩn bị trang trí sân khấu, tổng dợt, xếp bàn ghế, số chuyên chở thức ăn cho gian hàng phát hành gây quỹ chiều hôm nay.

Nhóm người ở lại trại có những Trưởng Ngọc Anh, Huân, Cúc, các chị Quỳnh, Vân, Hương lo làm thêm những bánh tiêu, bánh dầu cháo quẩy, bánh choux à la crème, bánh cốm. Ai ai cũng vui cười một tay đóng góp cho gian hàng thức ăn.

Nhiều chuyến xe đi rồi lại trở về đón người mang ra hội trường. Đất trại dần dần thưa người ..lớp cuối cùng cũng đã lên xe đến nơi trình diễn văn nghệ.

Đúng 18h, màn sân khấu được kéo lên khai mạc đêm văn nghệ mừng 25 năm thành lập Liên Đoàn Hùng Vương.

Tiếng hát vang rền từ trên sân khấu đến xuống tới khán giả với quốc ca, hội ca. Chan hòa trong bầu không khí tung bùng ấy gần 400 quan khách cùng trại sinh đã cùng đoàn lân đón các vị bô lão bước lên sân khấu trong phần Tế Tổ.

Với Việt Nam trên đường dựng nước và giữ nước, mọi người đã đi theo dấu chân của tiền nhân qua huyền sử Lạc Long Quân Âu Cơ, tới thuở quê hương thanh bình thuận trị qua những tiếng hát lời ca mừng đất nước khi mưa thuận gió hòa, rồi Hội Nghị Diên Hồng với một lòng quyết chiến khi quân Nguyên sang xâm lấn.

Điểm nổi bật trong đêm văn nghệ là phần trình diễn trống nhạc của các em Thanh và Thiếu của toàn Chi Nhánh Đức.

Với sự cố gắng không ngừng, mỗi năm các Liên Đoàn chỉ có dịp gặp nhau trong trại Bách Hợp, chỉ được tập tành chung với nhau ngắn ngủi vài ba ngày. Thế mà khi ra trình diễn, các em đã không làm thất vọng người xem.

Màn trống như thúc giục đầu đây từ tiếng trống Mê Linh khi Hai Bà Trưng dựng cờ khởi nghĩa, tiếng trống đập dồn của trận chiến Đống Đa của anh hùng áo vải Quang Trung. Tiếng trống luôn thúc giục đàn con Việt trên đường bảo vệ giang sơn...

Thế mà chỉ từ 1975 đến nay, chúng ta đau xót ngậm ngùi bỏ nước ra đi và hôm nay cùng nhau cúi đầu thôn thức khi nghe giọng ngâm của chị Nhất Hiền với bài thơ Những Cột Mốc Biên Giới. Lòng quặn đau khi đất đai xưa kia tiền nhân dày công gầy dựng nay chằm chằm mất dần.

Đêm văn nghệ đánh dấu 25 năm thành lập Liên Đoàn Hùng Vương đã có tiếng vang đáng kể. Toàn thể anh chị em trong Liên Đoàn đã hết sức cố gắng hoàn thành vai trò của mình thật là xuất sắc mặc dù nhìn quanh không một ai là nghệ sĩ chuyên nghiệp.

Quay sang gian hàng thức ăn, mọi người đã thưởng thức nào là bún bò, bánh cuốn, bánh cốm, bánh mì ba lê, bánh ngọt đủ loại... những món ăn quê hương vừa ngon vừa rẻ vừa tiếp đãi ân cần.

Đêm về khuya, những chuyến xe ưu tiên đưa các em Ấu, Thiếu, Thanh trở về trại. Số ở lại nhanh tay dọn dẹp thu xếp đầu vào đó trả lại hội trường. Những âm thanh ồn ào huyên náo giờ đã tan nhanh trả lại không khí trống vắng im lìm của sân khấu về khuya, nhìn nhau nét mặt có nhiều thoáng mệt mỏi sau một ngày bận rộn nhưng nụ cười không thiếu trên môi.

Về đất trại, đêm nay các Trưởng Phước Nai về tham dự trại từ Cali, Đoàn Trang Ớn linh hoạt trở về từ London cùng quý Trưởng Huy Hoàng Beo trầm lặng, Minh Hùng Báo kiên tâm cùng các Thiếu, Thanh tham dự trò chơi đêm. Một sinh hoạt hào hứng mà các em đã chờ đợi suốt ngày.

Chủ nhật.

Ôi! Ngày vui qua mau, chỉ còn hôm nay nữa thôi rồi mai đây chúng ta lại chia tay.

Sáng nay 10 em Sói sẽ nhập bầy. Phần còn lại ban Huynh Trưởng, các anh chị Trưởng Niên cùng phụ huynh thân hữu sẽ ngồi lại bên nhau trong phần hội thảo, chia nhau những kỷ niệm vui buồn, những duyên may bước vào gia đình Hường Đạo. Sau khi nghe được những Trưởng Mai Quốc Tuấn, Ánh Thu, Trưởng Vĩnh Đào (các Trưởng đến từ Pháp) kể lại kinh nghiệm trong đời Hường Đạo của mình từ lúc bước vào năm 14 tuổi mà đến nay đã có hơn 50 năm dài.

Kết luận chỉ có một điều như chị Kim Liên của liên Đoàn Hùng Vương nhận định: Hường Đạo xem nhau như anh chị em một nhà, vui tươi khi gặp khó khăn, giúp

ích mọi người bất cứ lúc nào. Những điều trên đã gắn bó gia đình Hường Đạo càng ngày càng thân thiết hơn lên.

Hường Đạo là một môi trường giáo dục thanh thiếu niên, không những thế mà còn là giáo dục ngay cho chính bản thân mình. Bao nhiêu năm qua, chúng tôi vẫn khắng khít bên nhau, tình anh em Hường Đạo mỗi ngày một thắt chặt. Ở đây mọi người đã tìm thấy như nhau không khí của một đại gia đình, cũng tưởng không quên nhắc lại từ nơi đây chúng tôi đã tìm ra 5 anh em nhà họ... Minh với chị hai Nguyễn Minh Trang, các em Nguyễn Minh Hùng, Nguyễn Minh Hiền, Nguyễn Minh Tân và cậu ... út Nguyễn Minh Hoàng dù không cùng một cha một mẹ sinh ra mà tự bao giờ đã xem nhau là ruột thịt.

Trưa chủ nhật, toàn trại đã tham dự trò chơi Olympia. Chiều đến sẽ cùng nhau thưởng thức món thịt nướng.

Trước khi tham dự lửa trại, anh chị em Công Giáo đã được cha Đình Xuân Minh đến chủ lễ và anh chị em Phật Giáo đã được thân hữu Bồ Tát Giới Trần Hữu Lượng và Trưởng Tô Văn Phước cùng nhau điều hành.

Đêm xuống nhanh và lạnh giá. Củi đã được chất cao, ngọn lửa đang cháy bùng. Tiếng hát tiếng ca vang dội núi rừng, các quân trò sau mấy ngày thật nhiều đóng góp vào chương trình trại vẫn chưa mất phong độ xem Cú Mèo, Gà Lôi hay Báo Kiên Tâm lẫn anh Hạc gầy nhom ... hình như chưa ai đến tứ tuần.

Ánh lửa tàn dần, lâu lâu nhờ gió nên chỉ vài ba đóm gượng gạo bay lên. Người tham dự cũng nhanh chân trở về lều ngủ của mình.

Rời nhau phút chia ly, bạn ơi vui lên đi.....bạn ơi! Chúng ta vẫn luôn hứa với nhau giữ niềm vui và ngọn lửa đến lần trại tới.

25 năm trước, nếu tính theo thời gian quả quá sức là dài. Nhớ lại những ngày đầu tiên đến với phong trào anh chị em Hùng Vương mới chỉ là một toán Tráng. Họ thật trẻ kèm theo nhiều nét rụt rè, e thẹn dễ thương như em Trinh chỉ vừa hỏi đến là em đã đỏ mặt chạy trốn ....vào lều, như Thúy Lan đã rơi nước mắt vì mấy ngày trại xa vắng và nhớ...mẹ.

Rồi 25 năm sau. Những người Trưởng trẻ ấy đã thực sự trưởng thành, thực sự dân thân không nề gian khó với túi hành trang Sấp Sấn và nụ cười tươi trên môi.

Lớp lớp đã thay nhau nối tiếp vun xới ngọn lửa của phong trào Hường Đạo Việt Nam mà đa số chúng ta đều nhìn thấy rõ khi tham dự trại Bách Hợp lần thứ 18 này.

Hãy nhìn xem các con, các cháu của quý Trưởng ấy. Ngày nay đã là Sói Con, Thiếu Sinh, Thanh Sinh.

Hãy nhìn sự lớn mạnh của Liên Đoàn Hùng Vương. Ai bảo tre tàn măng không mọc? Trong Chi Nhánh Đức nói chung và Liên Đoàn Hùng Vương nói riêng măng đã thay tre trên mọi nẻo đường...

Chen lẫn trong tiếng chào tạm biệt, có nhiều giọng nói tiếc nuối: Xin thời gian dừng lại nơi đây !

Xin gửi hết những lời viết chân tình này đến quý Trường từ xa nơi đất Pháp: Trường Vĩnh Đào, Trường Mai Quốc Tuấn, Trường Ánh Thu, hai Trường của đại gia đình Chi Nhánh Đức đến từ Mỹ và London và anh chị em toàn trại Bách Hợp 18 lời chia tay nặng tình.

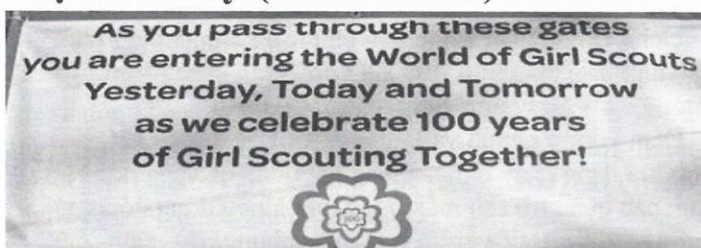
Hẹn gặp nhau trong trại Bách Hợp lần thứ 19 với kỷ niệm 30 năm thành lập Chi Nhánh Đức.

Có phải không?

Munich, Germany trong những ngày tháng tư 2012

MINH TRANG Oanh Oanh hùng khí

Liên Đoàn Nữ Hướng Đạo Việt Nữ, San Jose tham dự trại họp mặt kỷ niệm 100 năm thành lập Nữ Hướng Đạo Hoa Kỳ (1912 – 2012)

"One Hundred Fun Hundred"

Đó là khẩu hiệu của cuộc họp mặt trên 20.000 Nữ Hướng Đạo và thân hữu gồm 38 tiểu bang trên toàn quốc Hoa Kỳ cùng sáu quốc gia để kỷ niệm 100 năm thành lập Nữ Hướng Đạo Hoa Kỳ (1912 – 2012) do Girls Scouts of Northern California Council tổ chức tại The Alameda County Fairgrounds thuộc thành phố Pleasanton, Bắc California. trong ba ngày 4, 5, và 6, tháng Năm, năm 2012.

Liên Đoàn Việt Nữ - Hướng Đạo Việt Nam là một trong vài đoàn Hướng Đạo Mỹ gốc Việt tại San José đã có mặt và tình nguyện đóng góp trong hai gian hàng Arts and Crafts vào ngày Thứ Bảy 05/05/2012.

Trịnh Mỹ Phương, Liên Đoàn Trưởng

Cựu Phó Trường Làng BH HDTN Quảng Tế, Nam CA
Kiến Trúc Sư TÔN THẮT QUỲNH TIÊU
Pháp Danh NHẬT TUỆ

Sinh ngày 4.6.1936 tại Gia Miêu Ngoại Trang, Thanh Hóa, Trường Quỳnh Tiêu tốt nghiệp kiến trúc sư và phục vụ tại Tổng Nha Kiến Thiết Sài Gòn.

Trường Quỳnh Tiêu lâm trọng bệnh và lìa rường lúc 1.30 giờ chiều ngày 12.3.2012 tại tư gia ở Fountain Valley, California, hưởng thọ 76 tuổi.

Vào hồi 10 giờ 30 sáng ngày Chủ Nhật 18.3.2012, Anh Chị Em Hướng Đạo Trường niên làng Bách Hợp Quảng Tế Nam California đã đến tham dự lễ tiễn đưa Trường Quỳnh Tiêu và phân ưu cùng hiếu quyến tại Peek Family Funeral Home tại Westminster, California.

**Văn Phòng Hướng Đạo Trường Niên xin
thành kính phân ưu cùng tang quyến**

Được tin hiền thê của Trương Đỗ Văn Ninh:

Trưởng ALT Hải điều lý luận

Maria Nguyễn Thị Đáp

Cựu Nữ Tổng Ủy Viên

Hội Nữ Hướng Đạo Việt Nam
vừa lia rừng.

Văn Phòng Hướng Đạo Trưởng Niên
thành kính phân ưu cùng trưởng Đỗ Văn
Ninh và toàn thể tang quyến.

Nguyện xin Thiên Chúa nhân từ
đưa linh hồn Maria vào nước Chúa.

Nguyễn Đình Tuấn
Văn Phòng Trưởng

Được tin buồn bào huynh của
trưởng Nguyễn mạnh Kym

Ông Giuse Nguyễn Văn Tập

Sinh ngày 17 tháng 10 năm 1937,
tại làng Hướng Đạo, Kim Sơn, Ninh Bình.
một HDS kỳ cựu đã lia rừng
lúc 5 giờ 25 sáng ngày 7 tháng 03 năm 2012,
tại bệnh viện Stanford, Palo Alto, California.

Hưởng thọ 74 tuổi

Thành thật chia buồn cùng trưởng
Nguyễn mạnh Kym, và toàn thể tang quyến.

Anh chị em phụ trách Liên Lạc

Điều văn Trương niệm Tr. Đoàn Thị Liên

Trưởng Bò Câu Thông Thái ơi!

Thoáng chốc thời gian lướt qua như mộng,

Bóng nhân sinh sống gởi thác về!

Cuộc chơi nào cũng có hồi kết thúc,

Cõi mê cung vừa tiếp nhận một linh hồn!

Nhớ ngày nào:

Bóng dáng một nữ Hướng Đạo Sinh,

Cùng đồng đội hát bài “kết đoàn” bên lửa trại,

Siêng năng, cần mẫn, vui tươi, hăng hái,

Từ Việt Nam cho đến hải ngoại vẫn đậm tình!

Đoàn Thị Liên với tên rừng Bò Câu Thông Thái

Tuổi cao sức yếu nhưng vẫn cố thử thách vượt rừng.

Tuổi 80 - năm 2005 được BSA cấp bằng Wood Bagde.

Gia Đình Bách Hợp Nam Cali gắn bó

Chức Thủ quỹ trong nhiều năm công khó!

Luôn chu toàn trách nhiệm –tuy tuổi đã cao!

Hướng Đạo Trưởng Niên đáng đứng tự hào

Thật xứng đáng với tên rừng Bò Câu Thông Thái.

Nhưng hơi ôi!

Trưởng Đoàn Thị Liên đã ra đi mãi mãi,

Rừng từ nay vắng bóng dáng một người

Hướng Đạo Trưởng Niên vắng tiếng nói nụ cười,

Của Nữ Trưởng là Bò Câu Thông Thái!

Thôi thì!

Lúc tại thế trí tuệ thông minh, tham gia việc đời hăng hái,

Khi thác về linh hồn trong sạch, tu tập trong cõi vĩnh

hằng!

Toàn thể Anh Chị Em Hướng Đạo Trưởng Niên,

Xin cầu nguyện linh hồn Đoàn Thị Liên

Vui thông dong nơi miền cự lạc!

Toàn thể Hướng Đạo Trưởng Niên

Đồng Kính Bái

Sóc lanh lợi phụng soạn

Nói dây liên lạc

Trưởng Tôn thất Hy, CA

Chân thành cảm ơn trưởng Cọp Gia Lai đã luôn luôn yểm trợ và khuyến khích Liên Lạc trong nhiệm vụ giữ chặt mỗi dây Hương Đạo, mong được theo chân Cọp và Bạch Mã, báo LIÊN LẠC cố gắng tiến bước dài dài.

Trưởng Lê văn Lai, Xóm Sacramento

Trưởng viết: “Tôi đọc ngẫu nhiên không bỏ bài nào, vui có buồn có. Tờ báo hơi khiêm tốn.” Trưởng nhận xét thật đúng, LIÊN LẠC sẽ cố gắng thêm số trang khi có đủ tiền “cờ” như trưởng đã viết trong thư, cảm ơn lời khen của trưởng về huy hiệu may vào khăn quàng “rất nổi”.

Trưởng Lê văn Đặng, Irving, TX

Mong được gặp trưởng nhân dịp trưởng qua California dự Lễ tốt nghiệp của ái nữ tại Stanford University, Palo Alto, vào tháng 6 năm nay. Trưởng Trần đình Phước cũng rất nóng lòng được gặp trưởng để hàn huyên.

Trưởng Nguyễn Vũ Trường, WA

Rất mừng được gặp các trưởng, vì thời giờ eo hẹp, phải tranh thủ với giờ kẹt xe trên đường thăm trưởng Phạm đình Thụy, không được nói chuyện nhiều với Làng trưởng Seattle, nhưng cũng đủ để anh em trao đổi tin tức sinh hoạt của làng.

Ảnh chụp tại cơ sở của Lý Trưởng Nguyễn Vũ Trường trước khi lên đường thăm trưởng Phạm đìnhThụy: Các trưởng Thịnh, Tuấn, Trường và Phúc

Trưởng Lan Anh Trần Ngô, Medford NJ

Ban phát hành đã duyệt lại tên và địa chỉ theo yêu cầu của chị, hy vọng chị đã nhận được số báo trước chị cần. Trong làng Tân Hương tôi cứ yên trí chị Thực là cô út, không ngờ chị mới là cô út. Đọc bài ‘Về Quê Thăm Bạn’ của trưởng Trần trung Hợp trong số này thấy vui quá.

Trưởng Lê văn Điền, Houston, TX

Nhận được ‘que diêm’ của trưởng, cùng với tấm thiệp chúc xuân có hình trưởng và hình cây hoa thủy tiên làm tôi nhớ lại hai thập niên trước, trưởng qua San Jose giúp chúng tôi mở lớp dạy miễn phí tia thủy tiên rất thành công. Nhờ trưởng mà phong trào tia hoa thủy tiên trong dịp xuân về tại Thung Lũng Hoa Vàng càng ngày càng lớn mạnh. ‘Ăn quả nhớ kẻ trồng cây’ Nếu trưởng có dịp qua California, xin cho biết trước để đón tiếp trưởng và nếu được trưởng cho phép, chúng tôi sẽ tổ chức một lớp dạy tia hoa thủy tiên dành cho anh chị em Hương Đạo Trưởng Niên trong vùng. Cảm ơn và tabtt trưởng.

Trưởng Lan Thúy Vũ, Ottawa, Canada

Cám ơn trưởng đã ‘gom củi cho ngọn lửa Liên Lạc’, và gởi cho anh chị em phụ trách một tấm thiệp rất mỹ thuật với những lời chúc đầy ý nghĩa. Hy vọng Liên Lạc không làm phụ lòng tin cậy của anh chị em Hương Đạo khắp nơi.

Trưởng Bạch Văn Nghĩa, Portland, OR

Thật là một vinh dự được họp mặt với quý trưởng tại nhà trưởng. Chúng ta đã có những giây phút tuyệt vời trong tình anh chị em HĐ như ruột thịt. Xin cảm ơn “bè trên” của anh, chị Lê Thanh đã sửa soạn một bữa ăn tối thịnh soạn cho mấy chục mạng ăn uống no say. Vui quá là vui! Nhưng cuộc vui nào lúc chia tay cũng mang lại sự quyến luyến không rời tay nhau, cảm ơn anh đã cất tiếng hát thêm bài ‘mây gió mây tan hợp’ để rồi ‘dù có ra về nhưng lòng dạn lòng, dạn lòng đừng quên ...’

Ngọc Tùng, Portland, OR

Đã nhận được DVD, hình Ngọc Tùng chụp cuộc họp mặt, quá đẹp, đúng là Hội viên Nhiếp ảnh Quốc Tế. Xin nhắc Ngọc Tùng xúc tiến cuộc thi **Ảnh đẹp Hương Đạo** mà anh Nghĩa và Tùng đã đề xướng cho báo Liên Lạc.

Lúc thú vui này lòng càng quyến luyến anh em chúng mình ...

HỘP THƯ TAT

Nhờ sự cộng tác nhiệt tình của quý Trường ở Hoa Kỳ, Canada, Pháp, Úc, và Việt Nam nên nội dung Liên Lạc số này phong phú đến nỗi có bài phải gác lại cho số sau. Đặc biệt cảm động nhất trong số báo quý trường đang có trong tay có lẽ là những lời phát biểu chân thành của một phụ huynh ở Virginia nhân một buổi lễ trao tặng cấp Đại Bàng Hoa Kỳ.

* **Tr Đỗ Quý Toàn.** Qua Trường Bernard, Anh đã gửi bài cho Liên Lạc một cách liên tục. Chia sẻ của Anh là những bài học văn hóa bổ ích cho các thế hệ hậu sinh. Đây là những lời cảm ơn đơn giản nhưng chân thành gửi tới Anh. Mong gặp lại Anh Chị tại Oakland hay Nam California, nếu em có dịp xuống đó.

* **Nhà văn Kathy Trần.** *Mua Láy Miệng Cười* của Chị là bài đầu tiên chúng tôi nhận được khi sửa soạn Liên Lạc số này. Cảm ơn sự cộng tác của Chị và mong sẽ tiếp tục nhận thêm những sáng tác mới của Chị.

* **Trường Minh-Trang Oanh Oanh Hùng Khí, Đức.** Kỳ này, tôi gửi tặng Thư Viện HĐ Chi Nhánh Đức 38 quyển sách, nặng 17kg. Cũng như lần trước, đây là những sách tôi có dư, và là những sách lịch sử và văn hoá lành mạnh mà tôi nghĩ chúng ta nhất là các em nên đọc và lưu truyền. Hôm 10.5.2012, tôi đã đưa tận tay Trường Nguyễn Đình Tuấn số tiền US\$100.00 mà Trường tặng cho Liên Lạc. Cảm ơn Trường, và mong tiếp tục nhận được những hồi ức hay hình ảnh kỷ niệm (xưa) và sinh hoạt (nay) của quý trường bên Đức. Nhân đây, tôi kêu gọi quý Trường đọc gia và thân hữu của Liên Lạc khắp nơi, nếu có sách dư hay không còn muốn giữ vì chật nhà chật cửa thì xin gửi tặng Thư Viện HĐ Chi Nhánh Đức. Tiền gửi quý trường không lo, Chi Nhánh Đức sẽ xin cúng đáng. Thật ra buru cước theo lối gửi Media Mail rất rẻ: thùng sách nặng 17 kg đó chúng tôi gửi (từ California đi New York) chỉ mất có US\$18.19 mà thôi.

* **Trường Châu Văn Lộc** từ Làng Nam Quan, Pháp gửi nhiều bài và nhiều hình ảnh. Nhưng Trường gửi sai địa chỉ nên tôi không nhận được. Xin nhắc lại, địa chỉ gửi bài về cho Liên Lạc là att411@comcast.net. Nhiều người gửi điện thư cho tôi hay nhầm "net" ra "com." Riêng Trường Lộc lại ghi "comcast" thành "comeast!" Hôm

Trường Nguyễn Vĩnh, Portland, OR

Hân hạnh được gặp và hàn huyên với Làng trường Portland. Xin anh gửi cho danh sách đầy đủ của Làng Bách Hợp Hướng Đạo Trường Niên Portland. Mong được tiếp tục liên lạc thường xuyên với trường.

Trường Bùi Văn Giải, Portland, OR

Đã nhận được thư anh, thật là tiếc không được gặp anh, vì thời giờ không thuận tiện cho anh. Sẽ cố gắng thực hiện những điều anh mong muốn, tuy nhiên vì ngựa đã già, tuy có siêng năng nhưng bốn vó cũng đã bắt đầu chùn bước.

Mục sư Dương Sáu, Hội Thánh Cơ Đốc Phục Lâm Gresham, OR

Thật là vinh dự cho tôi được trao cho mục sư khăn quàng Hướng Đạo Trường Niên, sau khi mục sư đáp lời mời gọi của trường Bạch văn Nghĩa cùng sinh hoạt với Làng Bách Hợp Hướng Đạo Trường Niên.

Trường Phạm đình Thụy, Seattle, WA

Từ ngày trường lâm trọng bệnh, tôi ước ao được tới thăm trường. Trong chuyến đi Seattle vừa qua tôi đã được toại nguyện, rất vui mừng và ngạc nhiên khi thấy trường rất tinh tảo, nhắc nhở các sinh hoạt HĐ trước 75, và sức khỏe rất khả quan. Xin cầu chúc trường mau chóng bình phục.

Thân ái bắt tay trái quý trường

Ngựa Siêng-năng NGUYỄN ĐÌNH TUẤN

Trường Nguyễn trung Tường trả lời

Trường Tuyết Nga Nguyễn, Newark, Delaware

Trường Tuyết Nga thân mến

Đã nhận được thư của tr. gửi cho em qua tr. N. Đ. Tuấn, thật cảm động khi đọc được những giòng chữ tràn đầy chân tình của tr., nhất là khi tr. vừa mới bị bệnh nặng xong, vừa đổi nhà qua Newark ở với con gái để tiện bề trông nom, nên đã thất lạc địa chỉ của em, vậy mà tr. cũng không quên hồi thư lại cho thằng Sói này! Em biết tr. cũng đã lớn tuổi rồi, nên đã viết thư tỏ lời cảm ơn tr. đã ủng hộ báo LL quá lâu và quá nhiều rồi, hãy bớt lại để lo cho tr. thì tốt hơn, vậy mà tr. lại còn gửi thêm một bó "củi lửa" kỳ này nữa! Nay em đã có số phone và địa chỉ mới của tr. rồi, báo LL sẽ được gửi tới địa chỉ mới ở Newark và em sẽ phone tr. sau để được hàn huyên cùng trường. Tiếc rằng em không giỏi bằng Ba em (NCK), cho nên không có câu thơ hay nào để tặng riêng cho tr. cả, nhưng em cũng ước mơ biết đâu kỳ sau sẽ có. Chúc tr. bình phục mau chóng và sức khỏe an khang.

Kính mến,
N.T. Tường

11.5 tôi mới nhận được 4 điện thư của trường do trường Nguyễn Đình Tuấn chuyển. Số này có đăng câu đố vui của Trường. Bài *Hướng Đạo sau ngày 30.4.1975* của Trường viết về Tổng Y Viện Cộng Hòa Sài Gòn trong tư cách một y sĩ trong cuộc rất đặc biệt nhưng cũng có nhiều khác lạ, chúng tôi cần kiểm chứng. Nếu Trường thấy cần trao đổi, xin liên lạc với tôi qua điện thư att411@comcast.net.

* **Tr. Cóc Cóc Cắn Lê Kim Hải** (Xuân Hoà). Cám ơn lá thư thăm hỏi của Trường từ... 2/23/2012. Theo lời yêu cầu của Tr Hải, nay chúng tôi xin giới thiệu với quý Trường và thân hữu của Liên Lạc một website HĐ mới, đó là <http://langhue.org>. Ông Đồ Làng là Tr Nguyễn Xuân Hoàng Quân mà chắc nhiều người còn nhớ đến vai trò Chủ Biên tạp chí Giúp Ích, một tạp chí HĐ có giá trị tài liệu. Theo truyền thống đó, Website <http://langhue.org> có mục "Sưu Tầm Trên Mạng" gồm nhiều bài vui đẹp đầy nghệ thuật.

* Về tập sách *Thư Gửi Anh Đoàn Trường* của **Cáo Lãng tử Bùi Năng Phán**, Hoà Lan. Trong sách, Trường

Phán phổ biến hình ảnh "Huy hiệu hiện tại của HĐVN."

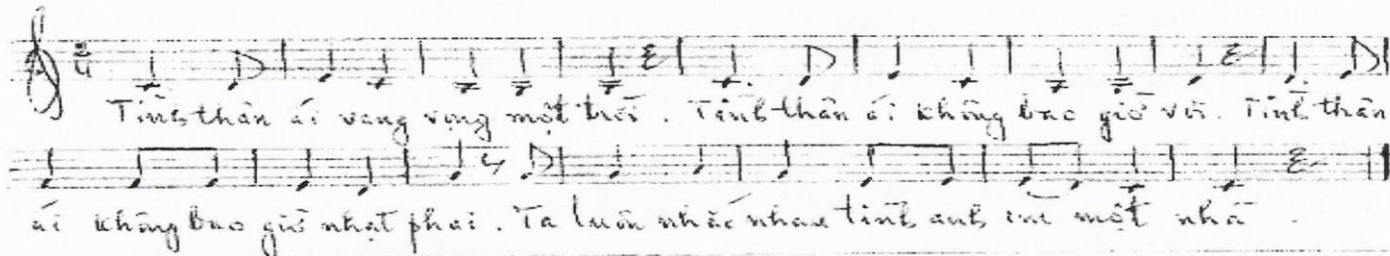
Cứ nhìn huy hiệu này là tôi thấy ngay cái hình ảnh HĐ Nam nằm lọt thỏm trong HĐ Nữ mà... bực mình. Quý trường cứ tìm đọc *Thư Gửi Anh Đoàn Trường*, trang 29, xem lời tôi nói có sai không?! Trường Phán mền: Đây là cách giới thiệu... độc đáo của tôi về sách của Trường đó. Tôi tình cờ có sách trong tay, và phục cách đóng góp tích cực của Trường cho Phong Trào HĐVN của chúng ta.

Cuối cùng, phải nói sự thực cùng quý Trường khắp nơi lý do chúng tôi cần tập trung bài gửi về một người trong Tòa Soạn (att411@comcast.net). Do hoàn cảnh phức tạp trong xã hội và giáo dục hiện nay, sự suy nghĩ và cách hành xử của người HĐVN các nơi trên thế giới và các thế hệ đã không còn đồng nhất nữa. HĐ bao đời nay là "anh chị em" bây giờ một số chỉ muốn làm "bạn" thôi, là một bằng chứng điển hình nhất. Vì thế, Liên Lạc - Tiếng Nói của Văn Phòng HĐTrN- muốn giữ đúng tôn chỉ và mục đích đã đề ra mà không bị một sơ suất nào làm lệnh hướng hay gây hiểu lầm tranh cãi!

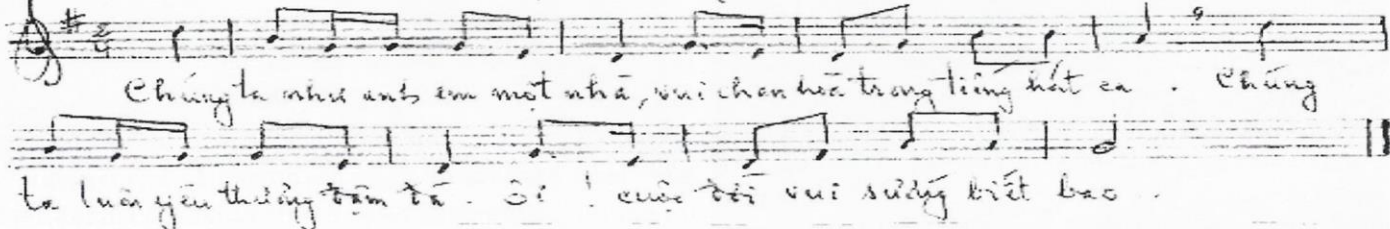
15.5.2012

TAT

Tình thân ái .

Anh em một nhà

Trường Nguyễn Văn Nụ từ Làng Bách Hợp Hướng Đạo Trường Niên Sydney, Australia đã gửi cho Liên Lạc một tập nhạc của Trường sáng tác. Vì số trang có hạn, số báo này trích đăng 2 bản ngắn để hát và để nhớ rất hợp cho sinh hoạt Hướng Đạo. Xin cảm ơn Trường Nụ.

Vài hình ảnh sinh hoạt Hương Đạo Trưởng Niên

Ảnh Trần Đình Phước

Trưởng Trần Bạch Bích, nguyên Tổng Ủy Viên Hội Nữ Hương Đạo Việt Nam vừa mừng sinh nhật 92. Trưởng sinh ngày 26 tháng 3, 1920. Mặc dầu tuổi đã cao, nhưng trưởng vẫn giữ được nét mặt tươi tắn và vui vẻ, phải nói là trưởng vẫn còn duyên dáng lắm. Vì yếu chân phải đi xe lăn, nhưng trưởng thường có mặt tại các buổi lễ và chung vui trong các sinh hoạt HĐ.

**Kính chúc trưởng an mạnh, trường thọ.
VPHĐTN và Báo LIÊN LẠC**

Làng Bách Hợp HĐTrN Bắc California tổ chức Lễ Cầu Hồn cho Trưởng Nguyễn thị Đáp tại Trung Tâm Công Giáo San Jose do LM Nguyễn văn Thư, giám đốc TTCG và Trưởng LM Tiến Lộc đồng tế. Trong buổi lễ Tr. Tiến Lộc có tóm tắt tiểu sử của Tr. Đáp. Sau lễ, một số trưởng chụp chung tấm ảnh trên.

Các trưởng vùng Washington DC tham dự Lễ Cầu Hồn cho Tr. Nguyễn thị Đáp, cựu TUV Nữ HĐVN, tại nhà thờ các Thánh Tử Đạo, Arlington, VA. (hình bên)

Làng Bách Hợp Hương Đạo Trưởng Niên Bắc California họp mặt Tân niên Nhâm Thìn (hình bên). Tục lệ này được anh chị em trong làng hưởng ứng nồng nhiệt mỗi năm trong suốt hai chục năm

Một buổi tối họp mặt được tổ chức tại nhà anh chị Bạch văn Nghĩa, Portland để tiếp đón anh chị Nguyễn đình Tuấn có ăn uống linh đình, vui ca và trao đổi quà lưu niệm. (hai hình dưới)

**Xin cảm ơn Báo nhanh
và Thiên Nga Minh tâm**

Sinh hoạt tại các Làng BH Hướng Đạo Trưởng Niên

(Tin do Xóm Tùng Nguyên Sydney, Úc gửi)

Thành viên của xóm Tùng Nguyên Sydney - Canberra nô nức tụ họp thật sớm tại tư thất của trưởng Lệ để đón niềm vui lớn: trưởng Nguyễn Thanh Viêm, người anh cả của xóm được HĐTU/HĐVN trao tặng Huân Chương Bách Hợp sau khi thư đề nghị của anh trưởng xóm Trương Lạc Phiêu được VPHĐ Trưởng Niên và HĐTU/HĐVN chấp thuận.

Đúng 9 giờ sáng 13/5/12 xóm Tùng Nguyên bắt đầu buổi lễ: chào quốc kỳ VNCH, hát Hướng Đạo ca. Tiếp theo anh trưởng xóm Trương Lạc Phiêu tuyên đọc 3 lời hứa, chị Thanh-Huế đọc Mười Điều Luật Hướng Đạo và hành trình tham gia phong trào Hướng Đạo của trưởng Nguyễn Thanh Viêm. Rồi giây phút long trọng đã đến: trưởng Trương Lạc Phiêu thay mặt HĐTU/HĐVN trao Huân Chương Bách Hợp cho trưởng Viêm. (hình trên)

VPHĐTN hân hoan chúc mừng Trưởng Nguyễn Thanh Viêm

Tin Nam California: Gia đình BH HĐTN Nam California họp để bầu gia trưởng thay thế tr. Nguyễn Khanh, từ chức vì lý do bận tranh cử. Tr. Lý Nhật Hui được trao nhiệm vụ gia trưởng, với toàn ban điều hành như sau:

GIA TRƯỞNG: Tr. Lý Nhật Hui

QUÝ TRƯỞNG PHỤ TÁ GIA TRƯỞNG:

Nguyễn Cửu Lâm, Nguyễn Đoàn và Lê Anh Dũng

THỦ QUỸ/THỦ KÝ: Tr. Trần Nghĩa

VPHĐTN xin chúc mừng tân Ban Điều Hành

Tin Làng Bách Hợp HĐTN Seattle, WA

Mấy tháng trước, Tr. Phạm đình Thụy, Làng Portland, lâm trọng bệnh, ngày 5/5/12, anh chị em tới thăm trưởng, rất vui mừng thấy sức khỏe của trưởng rất khả quan, cười nói vui vẻ.

Tin Làng Bách Hợp HĐTN Portland

Mục sư Dương Sáu thuộc Hội Thánh Cơ Đốc Phục Lâm, OR vừa gia nhập HĐTN được Tr Nguyễn Đình Tuấn, VPT VPHĐTN trao khăn quàng trong buổi họp mặt tại tư thất của Tr. Bạch văn Nghĩa, Portland, ngày 6 tháng 5, 2012

Từ trái: Trưởng Nghĩa, Mục sư Sáu, Trưởng Tuấn và trưởng Nguyễn Vĩnh, Làng trưởng LBH, Hướng Đạo trưởng niên Portland, OR.

Hân hạnh đón nhận tân thành viên HĐTN Mục Sư Dương Sáu